

No. DOI gerar 2005

Amunci împreună

Poate că cel mai important avantaj este acela că se realizează un câștig pentru toți cei implicați, judecători și grefieri pe de o parte, și justitiaibili, pe de altă parte, întrucât se creează condiții optime judecătorului pentru luarea unor hotărâri de calitate.

Judecătorul câștigă timp, deoarece el nu se mai ocupă de chestiuni administrative, iar informațiile referitoare la dosar le cunoaște pentru că i-a fost repartizat de la primul act de procedură.

(pag. 2)

exilul lui Eminescu

...ne bucurăm de nașterea celui căruia - intr-un moment critic al înălțării ţării în ciclul civilizației moderne, când "sumea în că nouă după nou cântar măsoană" - i-a fost dat să scoată la suprafața istoriei izvorul spiritualității noastre, "genius neimbătrinit al neamului românesc" (cum însuși îl invoca într-un articol din TIMPUL)

(pag. 13)

...cât despre restu'... ne vedem la

VAMA VECHE

pag. 14

gustave flaubert - între boxa acuzațiilor și madame bovary

Speranța lui Flaubert că nu va fi trimis în judecată dispără odată cu apariția citărei. Pregătindu-se pentru proces, scriitorul își mobilizează prietenii arătându-le cum să discute cu oamenii influenți despre cauza lui; face totodată eforturi pentru a câștiga simpatia opiniei publice.

(pag. 11)

Interviu cu dl. prof. dr. P. Metzen

de la Școala Superioară de Grefieri din Germania,
landul Renania de Nord - Westfalia

REP.: De puțin timp, Școala Națională de Grefieri din România și-a îmbogățit, să spunem așa, activitatea cu un prim număr al unei reviste care se numește „Grefieru’”. Vă rugăm, dacă aveți amabilitatea, să ne acordați un interviu care să fie publicat în această revistă, mai precis, în numărul următor.

P.M.: De acord.

REP.: Mulțumim! Domule profesor, care a fost scopul vizitei dumneavoastră în România?

P.M.: Scopul vizitei pe care o fac aici, în România, poate fi sintetizat în exprimarea ideii de „contraviziță”. Am venit la S.N.G ca răspuns la vizita pe care am primit-o de aici, din România, la noi, în Germania, prilejuită de suportul pe care ni l-a oferit IRZ de la Bonn (IRZ este abrevierea pentru Fundația Germană pentru Cooperare Juridică Internațională – n.r.). Această fundație mediază contacte între Germania, pe de o parte, și alte țări, pe de altă parte, țări europene, membre ale UE sau care doresc să devină, IRZ asigurând, totodată, finanțarea acestor contacte.

Școala Superioară de Grefieri—Landul Renania de Nord—Westfalia Germania

(continuare în pag. 7)

ÎNCEPUTUL UNUI NOU AN

Speranțe de mai bine, gânduri și planuri de viitor și eternă întrebare: „Ce va fi?”

Ne-am purificat trupurile și sufletele prin post și rugăciune, întâmpinând cum se cuvine nașterea Domnului, cu daruri primite de la cei dragi, cu bucate alese pregătite cu dragoste și mult zel de gospodinele casei, fără să ne gândim nici o clipă că un dezastru, precum cel din Asia, ne-ar putea strica bucuria!

Deși sărbătorile au fost marcate de acest eveniment cu puternice efecte negative, avem certitudinea că viața își continuă mersul ei firesc și omul găsește puterea lăuntrică să depășească orice impas!

La noi Crăciunul are o deosebită încârcătură spirituală și suntem copleșiți, cu mic, cu mare, de emoția momentului, de impodobirea bradului, de cadourile surpriză, de miroslul de cozonac aburind.

Am simțit pe propria piele efectul binefăcător al unei vacanțe alături de familie și sunt de părere că amii de școală sunt cei mai frumoși. Mulțumesc lui Dumnezeu că am ajuns să prețuiesc lucruri pe care, nu cu multă vreme în urmă, le ignoram: uimitoarea consistență a cuvântului „acasă”. Cât de primitor și de cald mi s-a părut apartamentul de la Deva, cu florile mele îngrijite cu atâta drag de mama, cu familiarul lucrurilor personale de care m-am despărțit pentru atât de mult timp. Poate sunt o nostalgică, dar cred că mulți sunt în asentimentul meu.

Bucureștiul, acest oraș trepidant, cu oameni grăbiți și preocupați, este și el, în esență lui, plin de nostalgie. Am observat tineri plimbându-se prin Herăstrău, admirând statuile personalităților, bunici explicând nepoților cine a construit Muzeul Tăranului Român, doamne preocupate de programul de reprezentanță de la Teatrul Național, gângurit de bebeluș auzit dintr-un cărucior colorat, miros de castane coapte...

Dar a trecut și vacanța...

(continuare în pag. 6)

A munci împreună

- o provocare pentru miniechipa judecător-grefier -

judecător Alexandra MOCANU

In toate instituțiile, reformele constituie un proces permanent și necesar, în caz contrar acestea devin în scurt timp depăsite, lipsite de credibilitate și afectate de o serie de probleme. În acest context, se pune și problema îmbunătățirii sistemului judiciar, o provocare deosebită pentru România.

Un prim pas pe calea reformei în domeniul administrației instanțelor de judecată, de natură a elibera formele de control redus pe care judecătorul le are la îndemâna pentru urmărirea circuitului dosarului, se poate realiza prin introducerea conceptului de „mini-echipă”, în care un judecător și un grefier lucrează la un dosar de la primul act procedural și până la pronunțarea hotărârii judecătoarești.

Astfel, același grefier și același judecător sunt responsabili de efectuarea actelor și luarea măsurilor procedurale și procesuale în cauzele ce le-au fost repartizate, întrucât aceștia se ocupă de o cauză de la înregistrare până la pronunțarea hotărârii judecătoarești. Numai așa se sporește spiritul de răspundere față de redactarea actelor de procedură și pronunțarea hotărârilor judecătoarești.

De acest concept se leagă și conceptul de „mini-arhivă”, care constă în păstrarea dosarelor repartizate unei „mini-echipe”, într-un spațiu special alocat în acest scop, care să se afle în apropierea spațiului de lucru al grefierului și judecătorului. În acest fel, dosarele se află la îndemâna acestora până la soluționare.

Prelucrarea acestei inițiative este simplă, în cea mai mare parte, deoarece poate fi implementată cu costuri reduse sau fără nici un fel de costuri. Trebuie, în primul rând, să existe un mecanism care să aibă un rol dinamic, să fie flexibil, să constituie un tampon între liderii din justiție orientați spre reformă și inerția burocratică.

În primul rând, prin formarea echipei „judecător-grefier” se creează avantajul cunoașterii reciproce a membrilor echipei, a stilului de lucru al fiecărui, a modalităților de interpretare de către judecător a normelor procedurale. Împreună se va lucra pe tipizate, se va putea ajunge chiar la standardizarea întrebărilor ce se adresează martorilor și părților. De asemenea, în timp, judecătorul

și grefierul care formează o singură echipă vor putea utiliza aceleași prescurtări, pe care le vor înțelege și unul și celălalt.

Prin implementarea acestui proiect se va realiza revalorizarea activității grefierilor prin crearea unui statut adecvat acestuia, în primul rând, prin transferul de sarcini de la judecător la grefier.

Poate că cel mai important avantaj este că se realizează un câștig pentru toți cei implicați, judecători și grefieri pe de o parte, și justiția bili, pe de altă parte, întrucât se creează condiții optime judecătorului pentru luarea unor hotărâri de calitate.

Judecătorul câștigă timp, deoarece el nu se mai ocupă de chestiuni administrative, iar informațiile referitoare la dosar le cunoaște pentru că i-a fost repartizat de la primul act de procedură.

Timpul de lucru este folosit eficient, fără a perturba activitatea judecătorului, astfel încât acesta poate să-și dedice timpul soluționării altor dosare.

Ei poate utiliza acest timp mai eficient pentru studierea cauzelor, a legilor aplicabile și pentru a delibera în cauzele complexe, întrucât o parte din sarcinile sale au fost transferate la grefier, care redacteză hotărâri simple după motivări standardizate.

Noul mod de lucru duce la accelerarea fiecărei etape din circuitul dosarului, chiar și a perioadei dintre pronunțarea hotărârii și momentul când hotărârea devine definitivă, deoarece acestea se redacteză într-un timp mai scurt și se comunică părții mai repede.

Una din explicațiile care s-au dat până acum, pentru faptul că dosarele complexe nu sunt administrate în timp util, este aceea că judecătorii nu au condiții de lucru corespunzătoare, au în sarcina lor numeroase atribuții administrative și un anumit număr de dosare. În această situație, pur și simplu, nu reușesc să facă față. Diviziunea muncii între judecător și grefier s-a dovedit eficientă atunci când instanțele de judecată efectuează activități de rutină și activități mai simple cu ajutorul grefierilor.

Aplicând în practică aceste recomandări, chiar și fără a crește numărul de judecători, aceștia au mai mult timp pentru cauzele complexe.

În concluzie, prin introducerea unor noi metode de lucru, se pot crea condiții corespunzătoare pentru activitatea instanțelor, comparabile cu cele din țările Uniunii Europene.

Un "cadou" de Crăciun

Parlamentul României ne-a făcut un mic cadou de Crăciun: „Legea privind statutul personalului auxiliar al instanțelor judecătoarești și al parchetelor de pe lângă acestea”, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 1197 din 14.12.2004.

Unii, mai sceptici, se întrebă ce poate aduce nou acest statut, cu ce anume ne „încâlzește”, dacă nu cumva e doar încă un act normativ al aleșilor noștri, ca să nu zicem că munca lor nu e plină de roade.

Structurată în VIII capitulo și 96 de articole, această lege construiește și definitivează în conținutul ei statutul nostru, al grefierilor, în funcție deja sau viitor absolvenți ai Școlii Naționale de Grefieri, cum suntem noi, tratând capitulo privind recrutarea, formarea profesională, numirea, promovarea, suspendarea și eliberarea din funcție a personalului auxiliar, drepturile și îndatoririle acestuia și, nu în ultimul rând, răspunderea pentru abaterile de la îndatoririle de serviciu și comportamentele care dăunează intereselor profesiei sau prestigiului justiției.

Fără a încerca o dezbatere exhaustivă a legii, cred că fiecare dintre noi este interesat de prevederile sale, de implicarea directă și de viitor pe care o are acest statut în profesia pe care, de voie, de nevoie, ne-am ales-o.

De primele cuvinte ale legii suntem deja conștienți: „În înfăptuirea actului de justiție, munca personalului auxiliar de specialitate constituie un sprijin pentru magistrații”, iar noi, persoane competente și bine pregătite teoretic și practic, grație acestei școli, ne vom îndeplini îndatoririle ce ne revin și vom juca „un rol important în buna desfășurare a întregii activități a instanțelor judecătoarești și a parchetelor de pe lângă acestea”.

(continuare în pag. 3)

(urmare din pag. 2)

În art. 3 alin. 2 se precizează diferența dintre grefierii cu studii medii și grefierii cu studii superioare, însă, deocamdată, pentru a nu se crea opinii contradictorii, zăzanie și disensiuni, conlucrăm cam în „aceeași oală” și „indurăm” același regim. Pe viitor, că „nu aduce anul ce aduce ceasul”, probabil că cei cu studii superioare juridice vor încerca să profite de statutul lor de licențiați în drept și își vor cere dreptul ca aceste studii să le fie nu doar recunoscute, ci și să profite calificării lor profesionale. Problema este: vor fi sau nu vor fi în vară posturi de grefieri cu studii superioare? Si cine e în măsură să ne răspundă la această întrebare (sau „vom trăi și vom vedea”!).

De asemenea, legea reglementează o serie de reguli de conduită ce trebuie respectate de către grefieri, reguli care ne sunt deja familiare de la deontologie: să respecte drepturile și libertățile persoanelor, egalitatea lor în fața legii, să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare și să respecte normele deontologice ale profesiei.

Aspectele privitoare la Școala Națională de Grefieri nu le mai dezbatem, deoarece efectele acestei școli le simțim pe deplin pe pielea noastră, în cel mai bun sens al cuvântului, însă rămâne de subliniat că art. 26 statusează: „Perioada în care o persoană a avut calitatea de cursant al Școlii Naționale de Grefieri, dacă a promovat examenul de absolvire (lucru ce nu incapsează în discuție), constituie vechime în muncă”.

Ne mai aşteaptă un viitor de formare profesională continuă sub îndrumarea Școlii Naționale de Grefieri, la care, potrivit art. 29 și următoarele, trebuie să participăm cel puțin o dată la 5 ani”, cursuri structurate sub formă de „seminarii, sesiuni de pregătire, vizite de lucru, stagii de formare în străinătate”.

În ceea ce privește numirea în funcție, ceea ce mi se pare interesant și, sincer, o spun, n-am știut de aceasta, sunt prevederile art. 40: „înainte de a-și începe să își exercite funcția, personalul auxiliar de specialitate al instanțelor și al parchetelor de pe lângă acestea depune jurământul în fața conducătorului instanței sau al parchetului de pe lângă aceasta”. Deci ne vom desfășura activitatea „sub prestare de jurământ” asemenei altor categorii de profesii cum ar fi magistratii, medicii etc.

„Absolvenții care au obținut media de absolvire cel puțin 7 vor fi încadrați în treapta profesională imediat următoare celei de debutant”, se precizează în art. 24 și poate fi numită în funcția de grefier, conform art. 33, persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- are cetățenia română, domiciliul în România și capacitate deplină de exercițiu;
- nu are antecedente penale, nu are

- cazier fiscal și se bucură de o bună reputație;
- cunoaște limba română;
- este aptă, din punct de vedere medical, pentru exercitarea profesiei;
- are studii superioare de specialitate sau studii medii, cunoștințe de operare pe calculator sau dactilografie;
- este absolventă a Școlii Naționale de Grefieri.

După ce ne vom fi angajat, avem posibilitatea de „a promova” în funcție de execuție „pe bază de concurs sau examen”, în funcția imediat superioară, de grefier, evident.

Aș face aici o paranteză și aş îndrăzni să spun că majoritatea celor cu studii superioare juridice își doresc sau visează la o carieră de magistrat și sunt sigură că vor depune toate eforturile pentru împlinirea acestui deziderat. Succes!

Revenind la legea noastră să amintim și un capitol ce „doare”, cel referitor la salarizare. Fără a fi precizate sume, art. 60 ne arată că: „pentru activitatea desfășurată, personalul auxiliar de specialitate (...) are dreptul la o salarizare în raport cu nivelul instanței sau al parchetului, cu funcția deținută, cu vechimea în muncă și în specialitate, precum și cu alte criterii prevăzute de lege”. Eu zic să fim optimiști pentru că actuala salarizare se va schimba cu siguranță, salariile se vor indexa și vom fi remunerati conform statutului nostru de oameni implicați, „motorul jurisdicțional”, pentru că noi nu suntem funcționari publici și grefierul face parte integrantă din „sistemuțul justiției” și prin activitatea sa contribuie la actul de înfăptuire al acestieia.

Mai beneficiem de „concediu de odihnă plătit de 30 zile lucrătoare, de transport gratuit dus-intors între localitatea

de domiciliu și localitatea din țară unde ne vom petrece concediul de odihnă, asistență medicală gratuită, medicamente și proteze”, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi. Să sperăm că aceste „calde perspective” sunt mai mult decât simple prevederi într-o lege și că vom simți pe pielea noastră beneficiile muncii pe care ne-am ales-o.

Dar avem și obligații! Astfel, art. 76 precizează clar că în munca desfășurată de noi e nevoie de: „profesionalism, imparțialitate, celeritate”, iar grefierul „trebuie să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice ori prestigiului justiției”.

Art. 77 subliniază faptul că: „funcția de grefier este incompatibilă cu alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământ, în condițiile legii”, enumerând clar și cazurile de incompatibilitate, sub imperativul „grefierilor le este interzis”.

Bineînțeles că în rândurile legii este prevăzută și răspunderea personalului auxiliar de specialitate, la Capitolul VII, dar aceste prevederi vor fi importante în momentul când vom fi încadrați efectiv în muncă și ne vom confrunta cu rigorile efectuării în timp a lucrărilor și cu respectarea tuturor celorlalte îndatoriri ce ne revin.

Fără a pretinde că am epuizat toate comentariile ce se pot face pe baza conținutului prezentei legi, vă îndrum să studiați cu atenție și detășare și vă doresc să porniți cu hotărâre și mult zel pe drumul profesional ales, să aveți parte numai de succese de pe urma muncii pe care o veți depune cu abnegație și nu puțin efort. Însă, până atunci, spor la învățat!

Eva LAZĂR

FAZA EXECUȚIONALĂ:

Privire dintr-un alt unghi...

Ni s-a cerut adesea, cu insistență chiar, să vorbim despre aspecte pozitive sau negative observate în stagiul de practică. Era, după mine, o cerință prematură, deoarece majoritatea colegilor mei nu mai intraseră în săli de ședință până la momentul acela, iar perioada petrecută în culisele instanței a fost mult prea scurtă pentru a ne permite să ne facem o impresie avizată. În plus, la acea vreme nu cunoșteam numeroasele dedesubturi ale activității ce se desfășura sub ochii noștri și mulți dintre noi au avut uneori sentimentul că încurcă, sau că răpesc din timpul atât de prețios al doamnelor de la registratură, de la arhivă, sau al grefierelor.

Iată de ce, spre dezamăgirea profesorilor, răspunsurile noastre s-au axat în principal pe aspectele negative remarkate în practică. E drept că acestea sunt cele care se observă în primă fază, că sunt numeroase și au destulă forță pentru a pune în umbră laturile pozitive, dar, care nu e timpul să conștientizăm faptul că facem deja parte din mult doritul sistem și că ar fi trebuit să privim cu mai multă obiectivitate și cu mai multă profunzime pentru a vedea dincolo de suprafață? Acum, că ni se oferă posibilitatea reală de a schimba ceva din felul în care e privit actul de justiție, n-am putea încerca să dăm dovadă că spiritul de breasă, existent în cadrul altor profesii – mă refer în special la medici – ne poate însuflare și pe noi?

Imaginea justiției se află într-un moment de restrînte și e o problemă, dacă nu dureroasă, cel puțin destul de spinosă pentru cei care luptă să o salveze.

Se pare că tocmai ceea ce ar trebui să-i asigure o poziție întangibilă, și anume faptul că e a treia putere în stat, îl dăunează. Justiția e greșit asociată cu politica, iar majoritatea oamenilor, când vorbesc de Parlament sau de Guvern, gândesc că totul e politică, spun că politica e murdară, spun corupție, spun bani și putere, injust gestionate. În bună parte au dreptate, e sigur însă că cea de-a patra putere (neoficială), mass-media, manipulează modul de gândire al societății civile într-o măsură nepermis de mare.

Se pot spune multe despre condițiile mai mult decât improprii în care se desfășoară actul de justiție. E cu siguranță un subiect inepuizabil: toți, începând cu cei care lucrează în sistem și terminând cu presa, admit faptul că nu sunt condiții materiale pentru ca actul de justiție să decurgă în mod civilizat.

E ușor să critici sălile de judecată mici, cu o proastă acustică, băncile învecinate și murdare, holurile deprimate, mizerie, cu pereti scoroiți, scărătăul ușilor, înghesuiala și aglomerarea... Toate acestea nu sunt aspecte de natură a produce impresia că pășești într-un loc în care prestația, solemnitatea și demnitatea ar trebui să fie suverane.

În plus, Registratura și Arhiva,

primele locuri cu care justițialul ia contact, sunt aproape înspăimântătoare: încăperi înghesuite, cu pereti tapetați de rafturi pline de dosare ce stau într-un echilibru precar, prăfuite, înghesuite, cu prea multe birouri printre care prea numeroși angajați pentru spațiul respectiv de-abia reușesc să se strecoare; publicul necivilizat și nerăbdător, incapabil să înțeleagă că programul nu începe la 8⁰⁰-9⁰⁰, ci la ora 10⁰⁰, aşa cum scrie mare la intrare, dar se pare că oamenii sunt mai inclinați spre a încălca regulile și prea puțin dispusi să-și respecte semenii: dacă ușile sunt deschise, ce importanță are faptul că doamnele care lucrează acolo mai au și alte lucruri de făcut, mai important e să li se satisfacă lor diversele doleanțe, la momentul respectiv; sau forfata din birourile grefierilor unde atât justițibili, cât și avocații lor intră ca-n locurile publice cu pretenții multe ori absurd și cu atitudini irreverențioase.

Cu toate acestea, mă întreb dacă birourile de informare și relații publice care funcționează în cadrul fiecărei instanțe nu ar putea face mai mult pentru imaginea justiției; foarte puțini oameni știu cu adevărat ce se întâmplă în spatele ușilor de la birourile situate la etajele superioare ale clădirii, acolo unde, de regulă, se pot citi afișe care interzic accesul persoanelor străine.

Poate că aceste comportamente de informare și relații publice ale căror conducători sunt purtătorii de cuvânt ai instanțelor ar trebui să mediatizeze cu mai multă stăruință volumul uriaș de muncă pe care înimoși angajați ai instanțelor îl realizează, în ciuda condițiilor materiale precare.

De ce să nu vorbim de devotamentul, perseverența și spiritul de sacrificiu de care dau dovadă zi de zi atât judecătorii, cât și grefierii, arhivarii, registratorii și celelalte persoane care lucrează în acest domeniu?

Prea des vedem la televizor sau citim în ziar căte o poveste "picantă" despre un judecător sau despre un grefier ale căror fapte constituie excepții de la regulă. Ai sentimentul că te află în plin sezon de vânătoare de vrăjitoare; se vehiculează prea frecvent ideea că cei din sistem sunt coruși, neglijenți și irresponsabili. Dacă nu se vorbește despre cele ce sunt de esență muncii în justiție, cum poate să afle publicul larg că în instanțe se muncește foarte mult, că există oameni care aproape că au renunțat la ceea ce numim viață personală, lucrând și sămbăta și duminica, că dăruirea, tenacitatea, eficacitatea – profesionalismul într-un cuvânt – sunt la rang de cinste în viață acestor oameni.

Cu atât mai lăudabilă este activitatea lor, cu cât reușesc să lupte nu numai cu volumul mare de muncă, dar și cu condițiile nepotrivite în care și desfășoară profesia, cu mijloacele materiale limitate și

depăsite sau insuficiente și, trebuie să o recunoaștem, și cu ignoranța, cu rea-credință ori cu lipsa de respect a multora dintre justițibili.

Mărturisesc că sunt uimită și că nu contenesc a mă întreba cum se poate îmbina aparentă de fragilitate a celor mai multe dintre tinerele judecătoare, frumoase, fine, stilate și feminine cu prestația, autoritatea și solemnitatea ce o degajă nu doar în sala de ședințe, unde roba și atmosfera le ajută în acest sens, ci și în împrejurări obișnuite, în particular chiar. E ca și cum această profesie le conferă o aură specifică, ușor de perceput de către cei ce intră în contact cu magistrați.

În realitate, în cazul acestora se poate vorbi de foarte multă muncă, de seriozitate, de inteligență, de o voine de neînfrânt, de spirit de sacrificiu, de conștientizarea importanței propriei activități, de responsabilitate, de dragoste pentru profesie și pentru adevăr. Nu sunt multe domeniile în care aceste calități sunt valorificate și exploatațate cu atâtă eficiență.

Iată de ce, conștientă fiind de faptul că nu e foarte ușor, dar nici teribil de dificil, cred, totuși, că s-ar putea face mai mult (multe) în sensul îmbunătățirii imaginii justiției în ochii opiniei publice, iar eforturile în acest sens ar trebui să vină din interiorul sistemului, adică din noi, cei care-l alcătuim.

Mass-media e foarte dormică să scoată la lumină și să analizeze doar aspectele negative existente în justiție, dar e nedrept să se evidențieze doar laturile neplăcute și care sunt, mai ales, de natură materială – veșnică insuficientă de fonduri. Se neglijeză factorul uman, spiritul de sacrificiu, curajul, conștiinciozitatea și dăruirea despre care nu se spun prea multe, dar care sunt omniprezente în majoritatea instanțelor din țară și care constituie, în opinia mea, salvarea sistemului și a imaginii acestuia într-un viitor – sper – nu prea îndepărtat.

Lillian

CONFESIUNI DE VIAȚĂ

Ana-Maria Andronic, judecător, formator S.N.G.
Veronica Grădinaru Petcu, cursant S.N.G.

Piele și zile am așteptat mult dorita cucerirea a zidului "numit justiție" și iată că, în anul de grație 2004, am reușit. Din acel septembrie călduță, am avut gândul de a acumula cât mai multe cunoștințe de drept și un comportament cât mai adecvat, căci acesta din urma primează față de orice sănătate.

Ploua! Era prima zi a stagiu de observare în instanță. Oh! Ce zi morocănoasă, oamenii pe stradă păreau triste, gânditori. Eu contemplam la ziua în curs, la ce mă aștepta, la ce urma să constat în privința activității de grefier.

Emoții, dar și speranță, acestea erau simțăminte care mă trămaștau, păsind în clădirea judecătoriei, acolo unde se înfăptuiește actul de justiție, ce reprezintă o operă a mintii fondată pe cunoașterea legii și dorința nestăvilită de a face dreptate.

Nu aceste minunate gânduri au păsit în profesie, cursanții mei, promoția 2004 - 2005. Trebuie să marturisesc că aş fi vrut să scriu „copiii mei”, dar pentru a ne păstra în oficialitatea unui răvaș profesionist, am să încerc să ţin deoparte simțăminte și emoții.

Continu discuția cu Veronica, și, mai ales, încerc să deslușesc universul din spatele ochilor negri, pătrunzători și expresivi. Îi sugerez să aștearmă pe hârtie aceste gânduri, ca să ne îmbogățim cu toții!

Dacă pe seama sistemului juridic ar fi să punem toate calitățile și toate defectele pe care le prezintă aceia ce îl constituie, atunci respectivul va fi cel mai variat mozaic din căre se pot imagina. Nu este calitate care să nu fi împodobit vreodată persoana unui grefier, precum nu este defect care să nu fi fost, când și când, în același comportament.

Justiția nu este o simplă totalizare de peticării suflarești, ci este ea însăși o unitate care trăiește de sine. Aceasta s-a format ca o rezultantă din comportamentul, din firea celor ce o înfăptuiesc, pe care nu o putem confunda cu starea de a fi a vreunui dintre aceștia.

Justiția este în fiecare din noi și cu toate acestea în afară de noi; noi îi împrumutăm viață organică, ea ne dă continuitate istorică, este chipul în care ne intrupăm în ochii altor instituții, și chiar ai altor neamuri.

Cîtesc cu atenție și constat că, deși venisem în fața cursanților acestel promocii cu rolul de a da lecții, surpriza copleșitoare este că...nu au nevoie de ele! Sunt echipați deja cu un arsenal aproape infallibil: rațune, inteligență, credință, curaj, cunoștințe, umor. Poate nu foarte bine conștientizate de ei însăși, poate puțin amestecate cu o doză de naivitate care îl face atât de dragălași, dar aceste calități există fără îndoială într-o formă latentă. În fața unei astfel de situații, provocarea adresată profesorului este pe masură. Rolul Școlii Naționale de Grefieri este acela de a pune în lumină o astfel de bogăție de absolvenți, de a-i ajuta să-și găsească singuri drumul, de a-i învăța unde să caute și de a-i asigura că întotdeauna va fi cineva spre care se pot îndrepta la greu. Restul, e un fleac!

Continuu însă să urmăresc rândurile Veronicii cu sentimentul ca invadez intimitatea unei confesiuni și, în același timp, cu dorința nestăvilită de a descoperi gânduri, aspirații, promisiuni!

Pe grefierul de lângă tine îl vezi și îl judeci după faptele sale și totuși este așa de greu să îl cunoști! Este mincinos, și pe buzele lui numai legea și adevărul! Este răutăios și închis la dialog, dar merge la biserică! Adesea o viață întreagă trăiești cu el alături și tot nu ajungi să știi de ce afișează acea atitudine de necunoaștere a răspunsului la nedumerirea ta. Cum ai să te ridici peste amărăciunile tale personale, pentru a vedea și calități, afară de defecte? Cum să

cunoști chiar rațiunea de a fi a întregului sistem, din care tu însuți vei face parte? Multe greutăți sunt, negrești! Cu ce le poți înlătura și în ce măsură? Cu puține ajutoare venite din spatele altii, din experiența lor, experiență tradusă în orientarea ta către ceea ce trebuie să consulti. Care este procedura, restul, în mare măsură, descoperi cu ajutorul științei teoretice.

Drumul pe care pleci este puțin bătut și călăuză nu ai decât iubirea ta de adevăr. Individul care își are atenția îndreptată asupra activității sale și știe să prețuiască virtuile din care izvorăște această activitate, așteaptă foarte puțin de la alții.

Provocarea unei asemenea atitudini, până în acest moment doar exprimată, este doar experiența unui coleg de breaslă. Astfel mă consider astăzi, întrucât „stagiu” meu în fața cursanților s-a închelat, acum sunt liberă de formalism, acum sunt doar colega lor.

Până vor ajunge să-și îmbogațească existența cu înțelepciunea dobândită doar prin experiență, vor trebui să treacă prin perioada capricioasă a activității grefierului debutant. Vor trebui să „muncească” pe rupte pentru a-și clădi un nume, un renume, un statut. Altfel nu se poate. Asta este prima lecție! (Și iar nu mă pot abține să cred că pot da lecții..)

Aș vrea însă să știe, și mă bucur că inițiativa lor lăudabilă de a oferi acest forum de discuție îmi oferă acest prilej, faptul că fiecare zi, fiecare dosar, fiecare lucru, fiecare răspuns, oricăr de neînsemnat ar părea, adresat colegului de birou, șefului sau justițialului contribuie la crearea imaginii dreptății. Credința mea de neînvins este că imaginea actului de justiție în România se înfăptuiește în egală măsură cu acțiunea fiecărui angajat al sistemului judiciar. Și că, singurul responsabil de „acuratețea” sau „curatețea” (dacă mi se permite jocul de cuvinte) unei astfel de imagini suntem noi, slujitorii ei.

Poate că dacă suntem cu toții conștienți de acest fapt, atunci și acțiunile noastre se vor îndrepta spre mai mult echilibru, rațune, toleranță. Dar lată ce spune Veronica, venind parcă în întâmpinarea dorinței mele de a mulțumi o promisiune de la noua generație de cursanți:

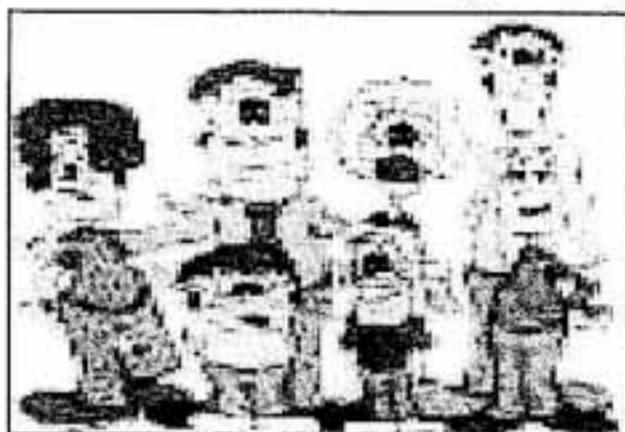
Ca o ultimă constatare, căci multe ar fi de spus în urma stagiu de observare în instanță, pot afirma că: o ființă umană este considerată dreaptă dacă păstrează echilibrul cu ceilalți, cu societatea.

Astfel găndeam pe drumul de întoarcere către casă, căci oamenii atâtaia comportamente, iar oamenilor nu le poti cere schimbarea spre ceva mai bun, dar le-o poti sugera prin atitudinea ta față de ei, prin stăpânirea ta de sine, prin respect reciproc, pe comunicare și nu în ultimul rând, pe singularul gând, acela de a face ceea ce este necesar în slujba dreptății.

Și mai pot afirma că grefierul din România face eforturi spre a deveni ceea ce înseamnă „un grefier european”, el participând la înfăptuirea justiției, alături de judecător, cu care ar trebui să fie un bun camarad, relație bazată pe respect reciproc, pe comunicare și nu în ultimul rând, pe singularul gând, acela de a face ceea ce este necesar în slujba dreptății.

In închelere, nu pot spune decât atât: cu câțiva ani în urmă, am vibrat la fel de intens la căldura unor astfel de aspirații, alături de colega mea de atunci, Veronica Dobozi (în prezent judecător la Tribunalul Tg. Mureș). Să fie oare doar o coincidență faptul că dialoghez acum tot cu Veronica, despre provocarea ce o reprezintă actul de justiție? Raționamentul omului matur îmi șoptește doar atât: „suntem pe drumul cel bun.... în sfârșit!”

„Ce i-a apucat și pe ăștia?”

Un nou început. De școală pentru unii, de viață pentru toți. Gânduri de viitor și eternale întrebări: Ce va fi? Cum va fi?

Dar pe lângă „ucenicia” profesiei de grefier, conducerea S.N.G. a lansat și ideea de a crea o revistă, „ziar” cum i-a spus unii.

Când am primit oferta de a crea o revistă, nu știam exact cum să facem acest lucru, știam doar că vrem să facem, că avem ceva de spus. Din atitudinile noastre, de la început a răsunat următoarea idee: nu voi am o revistă numai cu articole de specialitate juridică, fapt demonstrat de nașterea rubricilor „Itinerar spiritual”, „Cultura la purtător”, „Procese celebre”, „Sport” etc. Am decis, astfel, să creăm ca o parte separată „Încheiere de ședință”, care să cuprindă comentarii juridice și preocupări ce țin de natură și modul în care noi vedem profesia pentru care ne pregătim. Aici scriu și publică atât cursanți, cât și profesorii școlii.

„Duplica”, pe de altă parte, este o punte de legătură între cele două părți ale revistei, cât și între revistă, profesori și cursanți, locul unde fiecare poate să lanseze o problemă de natură juridică și nu numai, și oricine are dreptul să răspundă.

Ambele părți ale revistei sunt la fel de importante.

Dacă în „Încheiere de ședință” se vorbește despre problemele de specialitate, celelalte rubrici nu fac decât să exprime și alte

preocupări pe care le avem, fapt ce ține, credem noi, de normalitate.

Mărturisim că nu găsim beneficiu preocuparea pentru o singură activitate, locuirea într-o singură lume, un singur fel de atitudine. Dimpotrivă, ținem să nu uităm ceea ce ne place, simțim, gândim în afara domeniului juridic. În această parte nejuridică a revistei fiecare dintre noi scrie despre ceea ce simte nevoie să spună: lucruri care ne reprezentă, în primul rând, ca oameni, ca personalitate.

Poate unii chiar s-au întrebat: „Ce i-o fi apucat și pe ăștia?” Si nu „poate”, unii chiar și-au pus această întrebare. Răspunsul 1-am dat puțin mai sus, în sensul că trebuie să nu uităm ceea ce ne place, ceea ce simțim și gândim. Iar dacă simțim și gândim, căci totuși suntem oameni, de ce să nu așternem pe hârtie?

Poate că, uneori, am fost misterioși, dar această realizare s-a vrut să fie o surpriză. Si, evident, o surpriză în asemenea caz nu putea să fie decât, sperăm, plăcută.

În acest context, mulțumim în mod special domnului profesor GEO POP pentru ajutorul acordat până acum, precum și celorlalți domni profesori, care ne-au încurajat și chiar au colaborat și îi invităm în continuare și pe ceilalți formatori să ne sprijine în ceea ce privește munca de creație.

De asemenea, li felicităm pe auditori pentru primul număr al revistei THEMIS.

Adresăm pe această cale invitația călduroasă tuturor colegilor de an, celor din instanță și dascăliilor noștri de a colabora pentru editarea numerelor viitoare ale revistei, contribuind astfel la crearea unei tradiții care să îmbogățească activitatea SNG.

REDACȚIA

redactia

Începutul unui nou an!

(urmăre din pag. 1)

Ce simțim acum, reîntorși la studii?

Avem certitudinea că ne așteaptă un semestru greu, plin de testări și examene, cu multe cursuri de învățat și o grămadă de note în fișele de evaluare. Cred că fiecare dintre noi e conștient de importanța rezultatelor obținute la finalul cursurilor! Vă doresc succes!

Vă îndemn să veniți cu idei, năstrușnice și inspirate, să colaborați la realizarea revistei, căci mesajul meu și al colegilor de redacție e acela că nu trebuie să ne lăsăm copleșiti de activitățile școlare, ci să ne găsim timp și pentru a citi, a merge la teatru, a asculta muzică, a vizita orașul... Pe scurt, trebuie să ne regăsim în frumosul din jur, redevenind cu adevărat oameni „creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu”!

Și, cum „românul s-a născut poet”, vă dedic următoarele versuri:

*Ascultând vântul, fiți vântul
 Sub ploaie, fiți ploaia
 Fiți cerul împreună cu cerul,
 Întunericul împreună cu noaptea,
 Lumina împreună cu razele soarelui.
 Nu vă izolați!
 Voi sunteți o picătură de apă
 Lăsați-vă să cădeți
 În oceanul existenței
 Și gustați frumusețea, armonia și realitatea acesteia!*

LAZĂR Eva

(urmare din pag. 1)

Cu sprijinul fundației menționate, în octombrie anul trecut o delegație română a venit la noi, la Școala Superioară de Grefieri din localitatea Bad Münster-Eifel. Delegația a fost alcătuită din reprezentanți ai SNG, profesori de aici, de la dvs.

Vizita a durat o săptămână și a constituit o ocazie pentru colegii din România să cunoască școala noastră din interior și din exterior, să vadă care sunt domeniile de specialitate pe care le tratăm, activitățile pe care le desfășurăm, să întâlnească oamenii care trăiesc și lucrează la noi, cu alte cuvinte, să-i cunoască atât pe studenți, cât și pe profesorii lor. Din această vizită s-a născut invitația de a veni în România, invitație pe care am acceptat-o cu placere. De aceea mă aflu aici, acesta este scopul vizitei mele la dvs.

REP.: SNG din România este o instituție nouă. Ce impresie v-a făcut?

P.M.: Una bună. Am ajuns la această impresie, în primul rând, văzând instituția dvs., vizitând această clădire frumoasă în care vă desfășurați activitatea, în al doilea rând, discutând cu doamnele, domnii, profesorii dvs., cu doamna director și, nu în cele din urmă, din contactele pe care le-am avut cu studenții. Referitor la acest ultim aspect, impresia mea despre studenți este mai curând una optică. Mi-ăș fi dorit să am poate un contact mai bun cu studenții, să capăt o impresie fondată și pe unele discuții, dar, iată, acum am ocazia, la acest interviu, să vă cunosc nemijlocit, cât de căt, măcar pe dvs.

De asemenea, impresia mea se bazează și pe o vizită pe care am efectuat-o ieri la o instanță judecătoarească, Judecătoria Sectorului 6 București, unde am fost întrebat de doamna director și unde am cunoscut-o pe doamna președinte a instanței respective. Am putut, în cursul acestei vizite, să capăt unele impresii și în legătură cu atribuțiile pe care le au la dvs., atât judecătorii, cât, mai ales, grefierii, dar și în legătură cu condițiile lor de lucru. Cred că aceste condiții ar putea fi mai bune. Am văzut, de pildă, grefieri și judecători care lucrau câte 3 până la 5 intr-un singur birou, într-un singur spațiu. Sigur, aceasta nu este problema SNG, dar ceea ce am văzut eu oferă și o perspectivă pentru viitor, când veți părăsi SNG și veți ajunge, probabil, în același condiții de lucru. Cred că în acest domeniu sunt, într-adevăr, niște lucruri de îmbunătățit în viitor. Este important ca fiecare grefier să aibă biroul lui propriu de lucru sau să aibă acces la un calculator propriu. În acest context aş semnala, aşadar, o perspectivă oarecum problematică în ceea ce vă privește în desfășurarea activității dvs..

În expunerea mea de astăzi, între altele, am făcut referire la atribuțiile care, în Germania, au fost delegate din sfera de atribuții specifice judecătorului, în aceea a grefierului. Totodată am vorbit despre independența pe care au la noi grefierii, în exercitarea atribuțiilor lor.

Aș vrea să spun că ar fi de dorit să fie schimbate unele lucruri în activitatea grefierilor, în sensul sporirii atribuțiilor care le revin, care să fie luate din sarcina judecătorului și încredințate grefierului. Consider că și la dvs., în pregătirea de specialitate a grefierului, se poate atinge o calificare superioară și se va putea ajunge la acea independență de care are nevoie grefierul, specifică celui german.

Doreșc să exprim un cuvânt de felicitare pentru toți cei de aici, care m-ați primit foarte frumos și cu care îți face placere să cooperezi.

REP.: Domnule profesor, cum se realizează în Germania pregătirea grefierilor înainte de înființarea Școlii Superioare de Grefieri și înainte de existența facilităților pe care le acordă dvs. studenților în schimbul unor rezultate foarte bune la învățătură?

P.M.: Sistemul Școlii Superioare de Grefieri din Germania funcționează din anul 1976, în acest statut de Școală Superioară internă. Premergător, existau niște sisteme de cursuri, un fel de pregătire modulară, structuri simple, similare cu cele care în clipa de față se aplică în România. În anii '50, '60, '70, deci imediat după război, grefierul avea un fel de funcție de asistent al judecătorului. El autentifica, eventual, documente; avea, mai degrabă, un fel de activitate de prestator de servicii complementare pe lângă judecător, iar judecătorul era „șeful”, într-un fel. În anii '60, '70, treptat, grefierii au preluat și alte atribuții. Pregătirea se făcea, inițial, prin cursuri modulare, pentru cei care lucrau în justiție. Erau lucrători cu pregătire medie, nu veneau neapărat cu o specializare în domeniul juridic și nu exista un sistem unitar de anumite discipline care trebuie predăte. Cursurile modulare erau cele care oferea cunoștințe suplimentare pentru acea activitate de ajutor al judecătorului. Începând cu 1975, a devenit o activitate mult mai importantă cea a grefierului licențiat, cel care a început să preia atribuții de la judecător. Legea activității grefierilor datează tot din 1975 și am explicat deja în timpul cursului că, în clipa de față, grefierul îndeplinește așa-numitele „competențe totale”, pe anumite domenii, sau competențe restricționate, într-un fel, sau punctuale, individuale.

REP.: Care au fost efectele acestui regim special, creat de Școala Superioară de Grefieri asupra activității în justiție, în general?

P.M.: Primele consecințe ale apariției Școlii Superioare de Grefieri și a grefierilor licențiați au fost pozitive, în cea mai mare parte, pentru că, prin preluarea unor competențe de la judecător, s-a produs o anumită ușurare, o degrevare a judecătorului de anumite atribuții. Și la noi la judecătorie, ca prima instanță, există o suprasolicitare. Sunt prea multe cauze pe care un număr prea mic de judecători trebuiau să le rezolve. În plus, a apărut un alt avantaj: grefierii sunt mai „jeftini” decât judecătorii – în felul acesta a existat și un avantaj financiar.

Unele probleme s-au ivit, totuși, în raportul dintre grefieri și judecători pentru că au apărut anumite aspecte de concurență. Aș spune că breasla judecătorilor, la un moment dat, a început să se îngrijeze pentru că prea multe competențe au fost preluate de grefierii superiori și domeniile în care evoluează exclusiv judecătorul au devenit mai limitate, iar ei au perceput această transformare a cîmpurilor de competență ca pe o mică amenințare la adresa propriilor profesii. În general, aș spune, totuși, că echipele judecător - grefier și personal auxiliar funcționează bine, că lucrurile se desfășoară azi foarte convenabil.

O problemă care apare din punctul de vedere al grefierului este de ordin financiar. Competențele și calificările foarte pretențioase pe care ei trebuie să le parcurgă fac să le crească automat și pretenții. Sunt pretenții financiare care, de data aceasta, sunt ridicate de către grefieri și, în clipa de față, trebuie să știi că diferențele de salarizare între grefierii superiori și judecătorii, din Germania, rămân unele substantive. Judecătorii nu sunt prea încântați de ideea că, la un moment dat, nivelul de salarizare al grefierului s-ar putea să se apropie foarte mult de cel al judecătorului și apare acea mică dispută legată de bani.

REP.: Formatorii germani sunt numai judecătorii, sau printre aceștia există și formatori grefieri?

P.M.: Vă mulțumesc pentru această întrebare, pentru că în cadrul întâlnirii pe care am avut-o cu formatorii dvs. eu am expus și structurarea corpului profesional, al cadrelor didactice de la Școala Superioară, dar în expunerea pe care am avut-o în întâlnirea cu studenții, pentru că a trebuit să mă rezum la esență, nu mi-a fost posibil să o fac. Îmi pare bine că acum am ocazia să spun cum este structurat corpul profesional.

Din punct de vedere al dorințelor Consiliului Științific, noi ar trebui să avem cam 70% profesori universitari (judecători care au competențe didactice – n.r.) și cam 30% conferenția care vin din rândul grefierilor licențiați. Din păcate, nu reușim să păstrăm această proporție și cam 50% dintre conferenția care vin din rândul grefierilor. Aceștia din urmă sunt absolvenți ai Școlii noastre Superioare. De fapt, ei sunt unii dintre cei mai buni absolvenți ai noștri, care au o perioadă minimă de practică, de 5 ani, unde au avut rezultate de specialitate deosebite și care pot demonstra, inclusiv, că au capacitate pedagogice deosebite. În momentul în care se vacantează posturi în cadrul acestor 50% locuri de conferenția, noi le scoatem la concurs. Avem întotdeauna foarte mulți candidați, selecția fiind foarte riguroasă.

(urmare din pag. 7)

Cei care obțin aceste locuri lucrează la noi o perioadă de maximum 7 ani prin detașare din domeniul în care lucrau. Pot să vă mai spun că, în ceea ce-i privește pe judecători un număr destul de mic dintre ei pot să vină detașați la noi pe o perioadă mai scurtă. Ceilalți judecători își continuă și activitatea la instanță.

Și unii și alții însă, după ce au avut o activitate didactică la Școala noastră au șanse de ascensiune profesională pe cale ierarhică foarte mare și perspective de salarizare foarte ridicate.

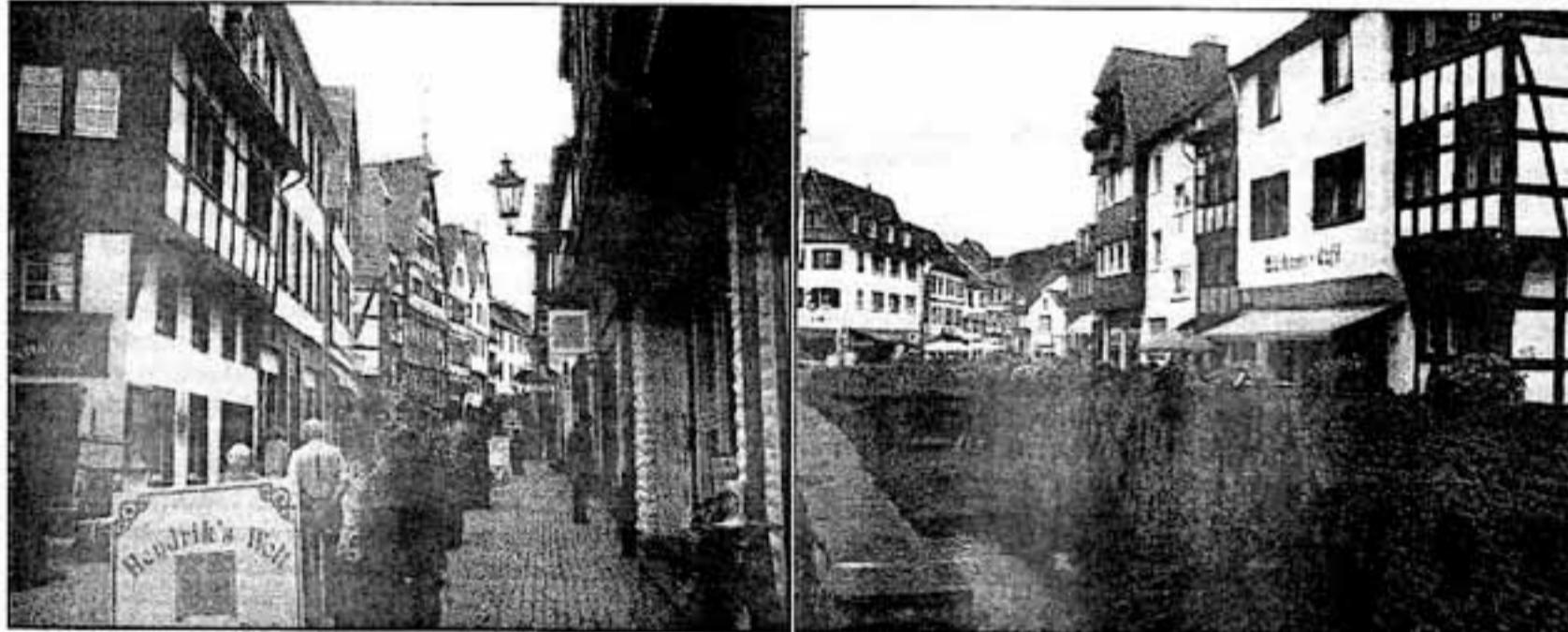
REP.: În prelegerea pe care ați avut-o mai devreme, ați spus că deosebirea fundamentală între grefierul german și cel român este tocmai independența de care beneficiază grefierul german. Ce credeți că ar trebui făcut în acest sens în România pentru ca și grefierul român să beneficieze de aceeași independență?

P.M.: Vă rog să înțelegeți statutul meu – sunt oaspete în țara dvs., mă bucur de ospitalitatea dvs. și nu îmi pot permite să fac considerații legate de modificările pe care ar trebui să le operați pentru a ajunge la un sistem similar cu al nostru. Dar îmi pot permite să vă dau o idee, o sugestie. Să vedeați, să analizați în ce direcție trebuie să evoluăm. Dacă veți dori să funcționeze și în România aceeași formulă, aceasta ar presupune nu doar preluarea unui sistem similar, ci și o comparare inițială a sistemelor noastre juridice și ține, implicit, de aspecte de reformă a justiției în cadrul unui sistem care, în același timp, să funcționeze unitar la nivelul țării, conform acestei formule. În ceea ce privește independența grefierului în hotărârile pe care le ia, ca să poată să acționeze independent trebuie să dețină, în primul rând, calificarea adecvată pe care eu v-am prezentat-o pe larg. Dvs., din căte mi-am putut da seama, dispuneți de profesori de înaltă clasă, dar gândiți-vă puțin la statutul cursanților de la noi, pe care vi l-am descris, pentru că inclusiv prin condițiile de viață și de studiu pe care noi le garantăm, le inoculăm deja o modalitate de independență în a se pregăti și a hotărî asupra destinului lor, să spunem. Ca atare, trebuie modificat programul de învățământ, trebuie, de asemenea, reconsiderate materiile care se predau, trebuie largit spectrul de domenii care se predau, nemaifiind suficientă o pregătire de tip generalizat, ci trebuie dobândite în perioada de studiu și competențe de specialitate. Definirea acestor competențe trebuie făcută prin lege. Astfel, temeiul legal trebuie să existe inclusiv pentru forma de pregătire. Trebuie să se decidă: va fi o școală superioară, va fi o academie, va beneficia de un statut de specialitate și nu în ultimă instanță, de unde finanțarea?

R.R.: Vă mulțumim pentru amabilitate!

P.M.: Și eu vă mulțumesc pentru întrebări și vă doresc numai bine!

MARIUS & VERA

două bucăți din BAD MÜNSTEREIFEL,
oraș medieval care găzduiește Școala Superioară de Grefier din landul Renania de Nord—Westfalia
Germania

Stiați că...

Mulți artiști celebri și-au manifestat aptitudini deosebite încă din copilărie?

W. A. Mozart improviza încă de la 4-5 ani?

Frederic Chopin a compus o piesă muzicală (o poloneză) de la 6-7 ani?

Anatole France desena în copilărie cu mare ușurință, iar G.B. Shaw a manifestat aptitudini muzicale încă de la vîrstă de 5 ani, ambii dedicându-se, la maturitate, literaturii?

***

Prima capitală a Italiei unite a fost orașul Florența la 1861, deoarece Roma (stat papal) a fost încorporată Italiei ulterior, la 1870?

***

În România fotbalul a început să se joace în 1889; când un student, Marius Gebauer, venind în vacanță din Elveția, a adus prima mingă de fotbal? În 1905 ia ființă prima echipă de fotbal în București "Olimpia". Pe vremea aceea, "echipa" purta numele de "adunătură"?

***

Tangoul își are originea în bordelurile argentinene?

Cred că între popoarele situate în același spațiu geografic, precum cele din Europa trebuie să existe un fel de legătură. Aceste popoare trebuie să aibă permanent posibilitatea de a intra în contact, de a discuta, de a lăsa decizii comune, de a stabili relațiile de solidaritate care să le permită să facă față în orice moment pericolelor care ar putea interveni oricând.

ARISTIDE BRIAND

idealuri și fapte

Până ce crezul lui Aristide Briand să prindă contur, Europa deja fusese 'unificată' în mai multe rânduri, sub diferite forme. Întâi a fost Vechea Grecie cu Alexandru cel Mare, animat de planurile sale megalomanice. A urmat Roma lui Iulius Caesar și 'pax romana'. Un reprezentant de seamă al seminției germane, Carol cel Mare, chiar a emis ideea de Europă unitară, pentru ca, mai aproape de zilele noastre - în urmă cu aproximativ 200 de ani - ideea să-i dea bătăi de cap și unuia dintre 'fanii' lui Alexandru cel Mare, un geniu greu de egalat la rândul său: Napoleon Bonaparte. Vespasian Pella este cel care, în 'Universul' - din 6 iunie 1930 - ne informează despre crezul lui Napoleon vis-à-vis de ceea ce astăzi numim Uniunea Europeană: "Avem nevoie de un cod european, de o monedă unică, de aceleași măsuri și greutăți, de aceleași legi. Trebuie să facem din toate popoarele Europei un singur popor". Există părerea unor autori care s-au aplecat asupra problemei și care consideră că aceste gânduri mărețe sau, mai degrabă, îndrăznețe l-ar fi dus la pierzanie pe Napoleon. În acest sens, G. Quartara, în 1934, la Paris, emite teoria potrivit căreia "Waterloo nu a însemnat înfrângerea lui Napoleon, ci a Europei, a civilizațiilor".

Poate că unele tinute sau jocurile de interes au frânat astfel de ambiții, astfel încât Europa nu a putut să înceapă pasul cu continentul american și aceasta în condițiile în care locuitorii bătrânlui continent, au avut un avans de cel puțin 1492 de ani față de indienii lui Columb.

Atât crezul lui Briand, cât și ambițiile lui Napoleon sau ale lui Alexandru cel Mare ar putea să-și tragă seva dintr-o nevoie pe care ei au resimțit-o ca venind de undeva din interior, ca o supraforță irezistibilă.

Ideea unificării i-a preocupat și pe J.J. Rousseau, Immanuel Kant, Victor Hugo, ultimul fiind cel care a propus unirea statelor europene pe baza votului universal, în 1848, când s-a lansat pentru prima dată de către revoluționari sintagma Statele Unite ale Europei.

Vasile Pârvan, Nicolae Iorga sau Virgil Madgearu au fost printre puținii curajoși autohtoni care au îndrăznit să gândească despre asemenea proiecte inimaginabile într-o vreme.

În cele din urmă, ideile amintite au prins contur după cel de-al doilea război mondial, o dată cu punerea în practică a planului Schuman care, în prezent, se traduce prin ceea ce generic numim Uniunea Europeană. Primul pas a fost făcut la 18 aprilie 1951 prin Tratatul de la Paris care a fost semnat de 6 state: Franța, Italia, Belgia, Germania, Olanda și Luxemburg, (nucleul de bază al Uniunii Europene de astăzi), au urmat după 1951 5 valuri successive de extindere, UE ajungând la 25 membri: 1 ianuarie 1973: Marea Britanie, Danemarca, Irlanda; 1 ianuarie 1981: Grecia; 1 ianuarie

1986: Spania, Portugalia; 1 ianuarie 1995: Suedia, Finlanda, Austria; 1 mai 2004: Cehia, Cipru, Estonia, Malta, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Slovenia și Ungaria.

Prima etapă a demersurilor noastre pentru aderare care au prins contur în momentul în care am decis să rupem orice legătură cu regimul comunist, a început cu adevărat în 1990 când, la 17 septembrie (în mai puțin de un an de la evenimentele din decembrie '89), țara noastră a semnat acordul de cooperare economică și comercială cu C.E.E. Aceasta a continuat la 22 iunie 1995, când România a depus cererea de aderare la U.E și a intrat pe ultima sută de metri la sfârșitul anului 2004 când au fost încheiate capitolele de aderare. Se pare însă că, în toată această perioadă, economia românească și țara în ansamblul ei au continuat, timid, să meargă spre viitor, dar mai mult cu un soi de "ia-mă nene!". *

Acest lucru a fost posibil grație lipsei de educație politică și chiar civică a românilor, invățat cu *statul la cozi și nu cu statul democratic*, cu congrese ori plenare, nicidecum cu urne de votare și nu în ultimă instanță cu *bulgarii, sărbi și Cântarea României*.

Nu ne-am dat însă bătuți, ba dimpotrivă, am găsit și explicația acestei bărbăteli, explicație pe care, în mod eronat, am încercat să o substituim adevăratelor soluții. Astfel, dacă nu știați, am onoarea de a vă informa în mod oficial că în acești ani scurși de la loviitura, am traversat o dificilă perioadă de tranziție, fapt ce ne îndreptățește la a ni se acorda niscaiva circumstanțe atenuante, pe termen nedeterminat. În apărarea noastră arătam cu degetul spre ultima jumătate de secol, dăm vina pe poziția geostrategică în care ne aflăm și care ne-a plasat tot timpul în calea celor mai netrebnice interese (vezi imperiile Roman, Rus, Otoman și Austro Ungar), invocăm balcanismul care a pătruns, aidoma ciumei în toată țără și care ne-a condamnat definitiv la izolare în mijlocul Europei, iar din când în când ne mai aducem aminte că într-unul din secolele trecute, capitala țării nu era Bucureștiul, ci Micul Paris, că țara noastră a avut cândva un prieten și un susținător de nădejde în persoana lui Napoleon (ce-i drept... al III-lea).

Din fericire, ultimii ani, ne-au invățat că este bine să nu ne renegăm trecutul, dar că trebuie să privim spre viitor înțelegând prezentul și sără a încerca să ne cramponăm în paginile negre ale istoriei noastre.

*Flacără lui Păunescu – nr. 10/2001, Integrarea economică - Emilian Dobrescu, Edit. ALL Beck, 2001.

Sorin & Eugen

Acquis comunitar

EURODICTIONAR

Totalitatea normelor juridice ce reglementează activitatea instituțiilor UE, acțiunile și politiciile comunitare, care constă în :

- conținutul, principiile și obiectivele politice cuprinse în Tratatele originare ale Comunităților Europene (CECO, CEE, CEEA) și în cele ulterioare (Actul Unic European, Tratatul de la Maastricht și Tratatul de la Amsterdam);
- legislația adoptată de către instituțiile UE pentru punerea în practică a prevederilor Tratatelor (regulamente, directive, decizii, opinii și recomandări);
- jurisprudența Curții de Justiție a Comunității Europene;
- declarațiile și rezoluțiile adoptate în cadrul Uniunii Europene;
- acțiuni comune, poziții comune, convenții semnate, rezoluții, declarații și alte acte adoptate în cadrul Politicii Externe și de Securitate Comună (PESC) și a cooperării din domeniul Justiției și Afacerilor Interne (JAI);
- acordurile internaționale la care CE este parte, precum și cele încheiate între statele membre ale UE cu referire la activitatea acesteia.

La realizarea acestei pagini s-au folosit informații de pe site-urile: www.mie.ro; www.infoeuropa.ro

Anul ce a trecut a fost marcat de un eveniment major din perspectiva noastră, a tuturor celor ce trăim și suntem cetățeni ai acestui stat: alegerea Președintelui României, a Parlamentului și, în sfârșit, fixarea componenței tuturor autorităților prevăzute de Constituție.

Cum era de așteptat, lupta pentru putere a fost acerbă și s-a dus pe mai multe fronturi: unele morale și în cadrul fixat de lege, altele au respectat mai puțin aceste valori. E normal, am spune; istoria ne este martor că încă din cele mai vechi timpuri omul a fost "vrăjit" de această forță, de a fi stăpân peste un teritoriu, peste populație, de a institui o anumită ordine socială, economică, politică și juridică dorită. Pentru atingerea acestor idealuri au murit oameni, au dispărut popoare, state puternice s-au trezit peste noapte ruinate din cauza unor lupte chiar interne pentru putere. Nicolo Machiavelli ne dă o lecție monumentală în lucrarea sa "Principele" cu privire la exercițiul puterilor în statul de la acea vreme și, de asemenea, cu privire la conducerea unui stat, anume că scopul scuză mijloacele. Observăm, urmărind spectacolul politic de la noi și nu numai, cât de actuale sunt concluziile sale la câteva secole după ce ele au fost așternute pe hârtie, timp în care omenirea a întâmpinat modelări profunde, în bine, spunem cu toții.

Fără a încerca să găsim o motivare a evenimentului cu pricina, ne îndreptăm cu pași mărunți spre problema noastră, care nu este una de natură politică, ci de natură juridică, de drept constituțional.

Să începem prin a expune cojunctura care a creat-o, pentru a fi înțeleasă mai bine, urmând, ca pe parcurs, să se contureze și problema în sine.

Astfel, în urma alegerilor din noiembrie-decembrie 2004, s-a creat o situație de așa natură, încât la un moment dat a fost pusă în discuție problema dizolvării Parlamentului. Mai mult din curiozitate, dar și din dorința de a ne reaminti noțiuni studiate cu mai mult timp în urmă, am deschis acest statut al statului numit Constituție. Ajunși la capitolul intitulat "Președintele României" ne oprim asupra art. 89 intitulat "Dizolvarea Parlamentului" unde se specifică:

După consultarea președinților celor două Camere și a liderilor grupurilor parlamentare, Președintele României poate să dizolve Parlamentul, dacă acesta nu a acordat votul de încredere pentru formarea Guvernului în termen de 60 de zile de la prima solicitare și numai după respingerea a cel puțin două solicitări de investitură.

În cursul unui an, Parlamentul poate fi dizolvat o singură dată.

Parlamentul nu poate fi dizolvat în ultimele 6 luni ale mandatului Președintelui României și nici în timpul stării de mobilizare, de război, de asediu sau de urgență.

Așadar, din analiza alin. 1 al articoului menționat mai sus rezultă că decizia de dizolvare aparține Președintelui, fără ca acesta

FEBRA ALEGERILOR -referat apolitic-

să fie nevoie să obțină un acord. Consultarea Președinților Camerelor și a liderilor grupurilor parlamentare nu-l angajează cu nimic.

Până aici lucrurile sunt clare, noi nefiind în măsură să punem în discuție rațiunile care au stat la baza lui, rațiuni care, de altfel, nici nu constituie obiectul analizei de față.

Un mare semn de întrebare s-a așternut pe fețele noastre curioase atunci când am lecturat în continuare alineatul 2 al respectivului articol. Astfel, acesta, în opinia noastră, este în contradicție cu orice principiu și lipsește de eficacitate primul alineat. Dizolvarea nu poate interveni decât cu prilejul desemnării Guvernului. În cazul în care Parlamentul nu-i acordă acestuia votul de încredere de două ori într-un an, a doua oară nu ar exista posibilitatea de a se dizolva autoritatea legiuitoră, chiar dacă ea refuză să acorde, la nesfârșit, încrederea Guvernului.

La un moment dat cineva a venit cu o idee salvatoare: „chiar dacă Parlamentul refuză și a doua oară să acorde votul de investitură, acesta poate fi dizolvat la nesfârșit, deoarece este acum vorba de un nou Parlament”, spunea respectivul.

Opinie, însă, pe care nu avem cum să o impărtășim, deoarece credem că norma se referă la Parlament ca instituție a statului și nu la persoanele din care este el compus; îl putem vedea doar ca pe un „Parlament nou-ales” și în nici un caz ca pe un „nou Parlament” și, mai mult decât atât, să acceptăm această idee ar însemna pur și simplu să ștergem cu gura alineatul 2. Este ca și cum n-ar exista, ca și cum o persoană sau un grup de persoane ar trece flagrant peste voința Adunării Constituante.

Mergând mai departe cu analiza, conform art. 110 alin. 1 al aceleiași Constituții, *Guvernul își exercită mandatul până la data validării alegerilor parlamentare generale*. Iar la alin. 4 se specifică: *Guvernul al cărui mandat a încetat potrivit alin. 1 (adică până la data validării alegerilor parlamentare generale) îndeplinește numai actele necesare pentru administrarea treburilor publice, până la depunerea jurământului de membrii nouului Guvern.*

Se ajunge, astfel, la situația ca, pentru aproximativ, 1 an statul să fie lipsit de un Guvern cu puteri depline.

Nu trebuie să pierdem din vedere faptul că aceste curențe ale textului sunt agravate de faptul că sistemul reprezentării proporționale (sistemul actual al României) face foarte grea realizarea unei majorități parlamentare nete. Acestea fiind spuse, încercăm să găsim un răspuns la următoarea întrebare:

Este sau nu posibilă dizolvarea Parlamentului României de mai multe ori într-un singur an și care este Guvernul României până la depunerea jurământului nouui guvern și ce atribuții poate el exercita?

Eugenie Sorin

Răspuns

Este destul de dificil de răspuns la problema, foarte interesantă, ridicată în nr. 1 al revistei, în cadrul articoului „Titlu...la alegeri”.

Sincer, nu m-am gândit că ar putea exista asemenea temeri. Așa cum au spus și autorii articoului menționat, în cadrul școlii de grefieri s-a încercat organizarea unui invățământ modern, că mai apropiat de standardele actuale din țări europene avansate în acest domeniu, în cadrul căruia fiecare cursant să aibă posibilitatea să participe activ la fiecare activitate, să-și exprime părerea, să pună întrebări atunci când întâlnesc lucruri care nu îi sunt clare, să facă primii pași în profesia pe care urmează să o exercite și să capete curajul și abilitățile necesare.

Este adevărat că, în permanentă, cursanții școlii sunt în competiție, pentru că media finală este cea care le va decide viitorul lor. Și, din acest motiv, fiecare încearcă să-și convingă „evaluatorii” de calitatea pregătirii sale. Aceasta nu trebuie să ne determine însă, neapărat, să ne gândim la celebrul „homo homini lupus”! Eu cred că această permanentă competiție nu trebuie să fie decât constructivă și benefică.

Se știe că evaluarea se va realiza luându-se în considerație mai multe criterii, printre care „lucrările scrise”, „participarea orală”, „interes profesional”, „punctualitate”. Deci, evaluarea cursanților va fi destul de complexă și va avea în vedere mai multe aspecte ale pregătirii lor.

În al doilea rând, lucrând pe grupe mici, formatorii au timp suficient să cunoască fiecare cursant, să îi urmărească evoluția, să discute cu fiecare, să corecteze teme etc. Iar privirea de ansamblu pe care și-o creează, prin posibilitățile comparative oferite, este, de obicei, suficient de obiectivă. Și nu trebuie uitate examenele finale, care vor avea o pondere destul de mare în medie.

Oricum, noi, conducerea școlii și formatorii, suntem foarte deschiși sugestiilor în vederea îmbunătățirii activității; așa încât, vă rugăm să ne dați noi idei despre idealul de școală pe care vi l-ați dorit!

Director Cristiana-Mihaela CRĂCIUNESCU

Am promis că prin intermediul rubricii noastre veți afla, număr de număr, despre un caz judiciar care a devenit celebru, fie datorită protagonistilor, fie din cauza problemelor pe care un asemenea caz le-a ridicat la vremea respectivă. După ce am prezentat procesul în care Caragiale a fost acuzat de plagiat, arătând, totodată, cum operele sale au fost catalogate drept triviale și imorale, pentru numerele viitoare vom scrie despre libertatea de exprimare și evoluția acesteia în timpurile moderne. Libertatea de exprimare, consecință firească a libertății de gândire, reprezintă o valoare prin ea însăși, independent de valorile proclamate și protejate de un regim politic dintr-o epocă sau alta. În sfârșit, am ales să vorbim despre libertatea de exprimare, considerând-o un puternic factor de schimbare și evoluție.

GUSTAVE FLAUBERT

acuzat de încălcarea moralei publice și religioase
prin scrierea unei cărți

Madame Bovary

Nîn Franța secolului XIX, operele mai multor scriitori, printre care Flaubert, Baudelaire, Xavier de Montepin, Proudhon, au făcut obiectul tot atât de procese de imoralitate. Pentru a arăta mai bine semnificația lor, am ales să facem o scurtă evocare a condițiilor istorice în care s-au desfășurat aceste procese. La 2 decembrie 1852, Ludovic Bonaparte, nepot al lui Napoleon I, se proclamă împărat sub numele de Napoleon al III-lea. Adept al unor concepții autoritare, Napoleon al III-lea, instaurând cel de-al doilea imperiu, instituie un regim de dictatură a cărei principală menire a fost apărarea intereselor marii burgheziei. Regimul lui Napoleon cel Mic, după cum il numea Victor Hugo, se caracterizează printr-o deosebită asprime, îndeosebi între anii 1852-1860, perioadă în care sunt judecate și procesele lui Flaubert și Baudelaire. Decretul asupra presei -februarie 1852- restabilește în Franța condiția autorizării prealabile pentru înființarea oricărei publicații periodice, precum și jurisdicția tribunalelor corecționale pentru delictele de presă. Totodată instituie și un sistem de represiuni administrative: publicațiile periodice puteau primi avertismente, puteau fi suspendate (în urma a două avertismente primite în cursul acelui an) și suprimate prin simpla decizie a unui ministru sau prefect. Marea burghezie a încercat, astfel, să reprime nu numai opinii politice ale opozitiei, ci și libertatea de creație literară. Procesele intentate lui Flaubert și Baudelaire, declanșate sub pretextul urmăririi unor opere care ar fi lezat morală publică și religioasă, sunt măsuri concrete ale regimului care sănctionau orice atitudine neconformistă, orice critică sau prezentare reală a societății.

***

Astfel, la începutul anului 1857, Gustave Flaubert, autorul romanului Doamna Bovary, primește o citație pentru a se prezenta în fața judecătorului de instrucție spre a da explicații în legătură cu acuzația de ultraj la morală publică și religioasă, săvârșit prin publicarea romanului.

În 1856 Flaubert terminase, după o muncă de 5 ani, lucrul la Doamna Bovary și la sfârșitul lunii mai a acelui an, scriitorul expediază manuscrisul lui Maxime Du Camp, co-director, împreună cu Laurent Pichat, la *Revue du Paris* unde urma să apară în foileton romanul. În redacția revistei, carte stârneste, însă aprecieri negative și chiar temeri. Secretarul de redacție Louis Ulbach o găsește „ciudată, cinică în negația sa... falsă prin prea multe adevăruri de amănunt”, iar Du Camp îi cere autorului mână liberă pentru a înlătura „maldăru de lucruri inutile” care, după părerea sa, împovărează romanul. Îndatoritor, acesta din urmă se oferă să-i recomande un „specialist”, care în schimbul unei sume de 100 de franci să facă amputările indispensabile pentru ca Doamna Bovary să devină „un lucru cu adevărat bun!”. Sfaturile „binevoitoare” ale redactorilor revistei nu fac decât să-l indigneze pe Flaubert care muncise din greu să construiască acest roman și care socotea totodată sacrosantă integritatea operei: „Turgheniev mi-a spus de curând că Buloz i-ar fi scos ceva din ultima nuvelă.

Prin acest unic fapt, Turgheniev a decăzut din stima mea. Ar fi trebuit să-și anunce manuscrisul în nasul lui Buloz, cu o pereche de palme și cu un scuipat ca desert. Din moment ce oferă o lucrare, o faci, dacă nu ești un ticălos, pentru că o găsești bună. O individualitate nu se substitue altceia. O carte este un organism complicat. Orice amputare însă, orice schimbare făcută de un tert, o denaturează. Sar putea să fie mai puțin rea, nu interesează, nu va mai fi ea.”*

Revue du Paris insistă ca Flaubert să facă unele tăieturi în textul romanului, atitudine determinată de nevoiea redactorilor de a menaja susceptibilitățile morale ale abonaților revistei, dar, mai ales, de teama de interdicție din partea autorităților. Acestea urmăreau cu atenție orice publicație, sănționând cu avertismente și apoi cu suspendarea sau interdicția pe cele a căror articole venau în contradicție cu vederile politice ale regimului. *Revue du Paris* se afla în situația de a fi primit deja două asemenea avertismente; un al treilea ar fi putut avea ca urmare suprimarea ei.

Astfel, după cererile repetate ale redactorilor revistei, Flaubert consimte să facă totuși unele tăieturi în textul său, să modifice apoi numele ziarului (din roman) din *Le Journal de Rouen* în *Fanal de Rouen*, spre a-și vedea opera publicată. Cu toate acestea, apariția lui întârzie. În numărul din 1 august *Revue du Paris* se mulțumește să aminte că în curând va apărea Doamna Bovary (moravuri de provincie) de Gustave Flaubert! Flaubert vede în această sfârcire a numelui un semn de rău augur: „E numele unui băcan din strada Richelieu, peste drum de Teatrul Francez. El îl roagă pe prietenul său Louis Bouilhet să intervînă pe lângă Du Camp să grăbească publicarea cărții și să nu mă mai numească Flaubert pe prima pagină din *Revue*.”

Primele fragmente publicate în foileton din Doamna Bovary stârnesc multe ecouri favorabile, dar și cele dintâi rezerve cu privire la „moralitatea” romanului. Flaubert le înregistrează prompt în corespondență sa: „Bovary merge dincolo de speranțele mele. Dar femeile mă privesc ca o orăre de bărbat. Se consideră că sunt prea adevărat. Iată fondul indignării.” Apoi se ridică la reflectii mai generale asupra moralității în artă. „Moralitatea Artei constă în frumusețea ei însăși, și prețuiește mai presus de toate în primul rând stilul, iar apoi Adevărul”.*

La scurt timp după începerea publicării romanului în foileton redacția revistei primește numeroase scrisori de protest în cuprinsul cărora autorul și editorul sunt invitați că prin publicarea acestei cărți ei ar calomnia Franța în fața străinătății:

„Oare există, într-adevăr, la noi, în Franță, asemenea femei care își înșală soții, fac datorii, se duc la întâlniri în parcuri și se dedau la orgii în cămăruje intunecoase de hotel? Toate acestea să-putea petrece la noi, în frumoasa noastră Franță, tocmai în provincie unde sufletele sunt atât de curate și moravurile atât de pure? Cât va mai îngădui guvernul asemenea acte? ..”

O dată cu fragmentul publicat în 1 decembrie în *Revue du Paris*, autorului i se suprimă un pasaj (scena din birjă) și i se cer noi modificări.

(urmare din pag. 11)

Flaubert cere socoteală revistei pentru tăietura operată în text fără consumămantul său, amenință cu procesul și, în cele din urmă, obține satisfacția publicării unei note proprii împreună cu ultimul foileton apărut în numărul 15 al revistei. În această notă arată că nu-și asumă raspunderea pentru tăieturile și modificările operate în textul său de revistă, rugându-i pe cititori „să nu vadă aici decât fragmente și nu un tot”. Acestei declarații îi urmează o apreciere despre amputarea fragmentului de roman publicat în nr. 1 al revistei: „Suprimând pasajul birjei nu ai înălțat nimic din ceea ce scandalizează și suprimând, în nr. 6, ceea ce mi se cere, nu vei înălța nimic în plus. Te ocupi de amanunte, ori de ansamblu trebuie să te legi. Elementul brutal este în adânc, iar nu la suprafață. Nu-i albești pe negri și nu schimbi săngele unei cărți”.

În cele din urmă Flaubert nemaifiind dispus la concesii, se hotărăște să rupă relațiile cu revista, trimițându-i redactorului acesteia o scrisoare prin care-l anunță: „Găsesc că am făcut mult până acum și Revista găsește că trebuie să fac și mai mult. Or, nu voi mai face nimic, nici o corectură, nici o tăietură, nici o virgulă mai puțin, nimic, nimic. Dacă *Revue du Paris* găsește că o compromis, dacă se teme, există un lucru foarte simplu, să opreasă aici *Doamna Bovary*, scurt. Puțin îmi pasă”.

Vâlva stârnită în jurul romanului de podoarea vexată a unor cititori, dar mai ales de polemica subtextuală din notele schimbate de autor cu redacția revistei, sfăršește prin a atrage atenția autorităților, încântate să afle în pretinsa imoralitate a *Doamnei Bovary* pretextul necesar pentru suprimarea prea liberalei *Revue du Paris*.

Scriitorul este înștiințat de prietenii că parchetul va începe urmărirea sa pentru scrierea romanului *Doamna Bovary*, precum și împotriva revistei care l-a publicat.

Încă de la început, Flaubert a sesizat substratul politic al procesului pus la cale de autorități și faptul că ținta adevărată era *Revue du Paris*: „cauza mea este o cauză politică, pentru că se urmărește să se exterminate *Revue du Paris* care săcăie cărmuirea; ea a avut deja două avertismente și este foarte dibaci să suprimă la al treilea delict pentru atentat la adresa religiei, căci ceea ce mi se reproșează mai presus de toate este extrema onciune copiată după *Ritualul Parisului*... „Mi se fac în același timp propunerile foarte numeroase de la *Moniteur* (publicație guvernamentală – n.a.)... „cauza mea este foarte complicată și cel mai străin de persecuția la care sunt supus – sunt eu și cartea mea; eu sunt un pretext; pentru mine se pune problema să salvez eu (de această dată) *Revue du Paris*... afară dacă *Revue du Paris* nu mă antrenează împreună cu ea”.*

Pentru a preîntâmpina acest proces, Flaubert a făcut unele demersuri discutând cauza sa cu oamenii ce aveau trecere în fața regimului lui Napoleon al III-lea, în speranță că va obține clasarea cazului, interzicând însă fratelui său să intervină pe lângă magistratul ce urma să judece cazul: „te rog și la nevoie îți interzic, dragă frate, să-i scrii ceva, m-ai compromite; socotește-te avertizat”.

Speranța lui Flaubert că nu va fi trimis în judecată dispare o dată cu apariția citației. Pregătindu-se pentru proces, scriitorul își mobilizează prietenii arătându-le cum să discute cu oamenii influenți despre cauza lui; face, totodată, eforturi pentru a căștiga simpatia opiniei publice. De remarcat că o mare parte din oamenii de spirit ai vremii își se alătură, văzând în cauza lui Flaubert, propria cauză. La sfaturile avocatului său, obține scrisori de prețuire a operei sale din partea unor personalități ale vieții literare franceze: „Am fost astăzi o oră întreagă cu Lamartine, care mi-a făcut complimente exagerate. Modestia mă împiedică să reproduc complimentele arhimăgulitoare care mi le-a adresat; ceea ce e sigur este că știe cartea mea pe din afară, că-i înțelege toate intențiiile, că mă cunoaște temeinic. Voi avea din partea lui, pentru a o prezenta tribunalului, o scrisoare elogioasă. Voi face de asemenea să mi se dea certificate asupra moralității cărții mele de literatură cei mai serioși; asta e important, după câte pretinde moș Senard” (avocatul său – n.n.).

Scriitorul intenționează să invoce în favoarea *Doamnei Bovary* caracterul incomparabil mai licențios al operelor unor autori clasic sau chiar bisericosi: „Îmi pregătesc, în așteptare, memorul, care nu este altul decât romanul meu, dar îl voi înțesa pe margini, în dreptul paginilor încriminate, cu citate deranjante, scoase din clasic, spre a demonstra prin această simplă alăturare că, de trei secole, nu există rând al literaturii franceze care să nu atenteze la bunele moravuri sau la religie.”

* Doru Cosma "De la Dante la Zola. Pe urmele unor procese celebre"

** Maximilian Jacta „Procese celebre”

(continuare în numărul viitor)

Perle-admitere S.N.G.

Simbolul național al României este drapelul. Acesta este unic în lume, fiind format din trei culori: albastru, galben și roșu, așezate în ordine de la dreapta la stânga de la mânerul pe care este pus steagul.

***

În ghiara dreaptă ține un paloș, iar în cea stângă un sceptru. În interiorul vulturului se găsesc cinci insecte mai mici care reprezintă ținuturile statului.

***

Hotărârile instanței cu privire la măsura arrestării preventive pot fi atacate prin mijloacele obișnuite de atac.

EXILUL LUI EMINESCU

Ianuarie este o lună prețioasă pentru spiritualitatea noastră. În ziua a șasea este praznicul Botezului Domnului, când Biserica Ortodoxă celebrează revelarea lui Dumnezeu ca Treime: Tată, Fiu și Duh Sfânt; „descoperirea” Treimii – taina cea mai mare a creștinismului – se va mai petrece doar la Schimbarea la Față a Mântuitorului, sărbătoare la fel de importantă în tradiția liturgică a ortodoxiei.

Ziua a cincisprezecea este, de asemenea, zi de sărbătoare – este drept, nereligioasă dar, în esență, tot de natură duhovnicească: ne bucurăm de nașterea celui căruia – într-un moment critic, al intrării țării în ciclul civilizației moderne, când „lumea în căi nouă după nou cântar măsoară” – i-a fost dat să scoată la suprafață istoriei izvorul spiritualității noastre, „geniul neîmbătrânit al neamului românesc” (cum însuși îl invoca într-un articol din „Timpul”).

Dar reușim să întotdeauna să întrezărим în cuprinsul fabulos al operei Maestrului – poetică, de proză, publicistică, manuscrise – neîncheiată, aşa cum își dorea, într-o epopee fundamentală a românilor, adevărata „strălucire de izvoară”, adierea esențială a duhului?

Dificultățile provin nu numai din complexitatea operei eminescione, ca un fluviu nestăvilit, inepuizabil („Hyperion, ce din genuri/Răsai c-o-ntręagă lume”), ci și din limitările impuse de „cercul strămt” în care s-a manifestat – „cetatea”, „agora”, care, în toate timpurile, a negat și a urât tot ceea ce o depășește (pe lângă exemplul ilustru al lui Iisus, aș aminti și soarta lui Socrate).

Una dintre aceste limitări este și minimalizarea manifestării sale publicistice. Critica literară a oficializat opinia că activitatea în presă a lui Eminescu trebuie privită drept o alegare greșită, cu urmări negative pentru opera sa poetică. Întrucât energia uriașă consumată, timpul pierdut, disputele politice în care s-a angajat, nu au făcut decât să îl sustragă de la creația poetică, de la adevărata manifestare a geniului său. Mai mult decât atât, G. Călinescu a „statornicit” că opera ca atare este marcată de erori grave, de ordin politic, pe care le consideră însă, paradoxal, în natura artistului de geniu, specifice tipului idealist, „metafizicianului”, care, în opinia sa este, inevitabil, „rupt” de lumea contingentă și, ca atare, nu îl poate aprecia adecvat problemele. De fapt, criticul nu a făcut decât să enunțe explicit opinia oficială asupra acestei opere. Doctrina politică, maniera de expunere, nu au putut fi acceptate de nici un regim politic modern și pare a domni o adevărată conpirație a tăcerii asupra acestei etape din viața poetului. În schimb, a proliferat excesiv „mitul” vulgar, patetic, al poetului național nefericit în dragoste, neînțelește, „loc comun” găunos, sufocant, care ne separă de opera profundă a Maestrului și mai ales de publicistica.

Graba cu care adversarii politici s-au străduit să-i acopere vocea și să limiteze radiația acestor scrieri – inclusiv prin exaltarea excesivă a „geniului său poetic” – a fost provocată de forța uriașă, ivită parcă din disperare, cu care Eminescu s-a angajat în această întreprindere, punând în lucru toate atracțiile harului său, întocmai ca în arta poetică. Ca o paranteză, să spunem, că este de neînțelește cum o putere de cunoaștere omenească a fost capabilă să absorbe nu numai cele mai înalte concepții ale metafizicii universale, „setea de repaus”, „stingerea eternă” – manifestate în opera poetică, ci și, așa cum putem vedea în publicistică, tezele fundamentale ale doctrinelor politice, juridice și economice, caracteristice diverselor perioade istorice, împreună cu un adevărat depozit de cunoștințe înținând de tradiția politică și juridică a unei vechi civilizații românești. Claritatea și perfectiunea logică a expunerilor, acuratețea argumentației, bogăția și frumusețea nemaiîntălnite ale limbajului sunt calități atât de evidente încât devine clar că nu răjunile intelectuale, de valoare, determină respingerea acestei opere, ci, probabil, numai

răjunile politice.

Personalitatea pe care o descoperim studiind publicistica pare a depăși infinit caracterul epocii. Este o raritate pentru ziaristică cât și, în general, pentru orice manifestare publică, duhul de sinceritate și de bună credință care animă toate articolele. Sunt unice, ca poziție publică, acele texte de o elocvență ardentă, cutremurătoare, care denunță pericole grave pentru destinul românilor și în care poetul face emoționante mărturisiri de credință în Dumnezeu, în adevăr și în valoarea moștenirii noastre istorice. Sunt pagini atipice pentru ziaristică,

cu un mesaj și cu o expresie cum întâlnim mai degrabă în poemele eroice antice și în scările religioase.

Însă adversarii politici ai lui Eminescu au fost tocmai personajele care au scris istoria oficială a României moderne. Pentru noi este un veritabil „scandal” să descoperim enormă discrepanță dintre prestigiul de care se bucură în manualele și în tratatele de istorie oameni politici precum C.A. Rosetti, dar mai ales I.C. Brătianu – politicieni emblematici, creatorii statului modern – și modul în care îl descrie și îl tratează Eminescu, total disprețitor și virulent acuzator.

Adept al doctrinei conservatoare și cel mai important purtător de cuvânt al acestela, poetul cunoștea de asemenea cu rigurozitate atât ideologia economică și politică liberală – adversă, cât și starea reală a țării. El a demonstrat în sute de pagini că formele statului modern, bazate pe o puternică industrie care a acumulat de secole capital, sunt prea costisitoare pentru societatea românească în care țărănește

constituia singura clasă pozitivă, producătoare. Ca atare, a cerut o mare precauție în adoptarea unei legișări și a unui aparat de stat ce corespundeau unui stadiu mult mai avansat de dezvoltare economică. Previzunile de rigoare matematică ale romanticului poet aveau din, nefericire, să se împlinească: țărănește, suportând aproape exclusiv cheltuielile statului modern, care, de altfel, nici nu aveau legătură cu starea, cu nevoie ei, a cunoscut un rapid proces de săracire care a culminat cu Răscoala din 1907. Fenomenul de pauperizare a continuat ireversibil și acestă stare gravă poate fi una dintre cauzele pentru care comunismul s-a impus la sate relativ ușor. Sunt memorabile paginile în care poetul, apreciind că țărănește este singura clasă socială care păstrează caracterul românesc originar, se cutremură efectiv de durere analizând rapoartele mediciilor militari care întrevedeau și prevedea, din cauza vieții mizeriale, o involuție la nivelul rasei.

Eminescu a acuzat în primul rând incapacitatea și lipsa de interes a promotorilor „modernizației” de a cunoaște cu adevărat starea reală a românilor, nivelul lor concret de dezvoltare istorică. În mare parte de origine străină, dobândindu-și educația sumară în mediul decadent societății franceze, lipsiți de avere proprie și dormici să acumuleze rapid capital, „roșii”, cum îl numea poetul, nu foloseau „frazele” liberale decât în scop demagogic, pentru a constitui un aparat de stat de care să se servească. Deși un adversar al ideilor liberale, Eminescu a făcut întotdeauna distincție între susținătorii de bună-credință ai liberalismului în beneficiul real al țării, potrivit stadiului ei de dezvoltare (precum N. Bălcescu) și „tagma demagogilor de meserie”, care, potrivit poetului, constituind „partidul roșu”, au pus bazele unei adevărate „societăți de exploatare”, prin intermediul căreia membrii săi acumulau în scurt timp averi însemnate.

Mesajul public al lui Eminescu este animat de grija chinuitoare pentru ca generația prezentă să nu se rupă de trecut, să nu se „instrâneze”, să nu uite acel spirit original, tradițional, care a guvernat vechea civilizație românească de la legendarele începuturi.

VAMA VECHE

"Lipsa de iubire și de toleranță duc la moartea noastră psihică; nu poți supraviețui într-o lume în care ești înconjurat numai de ură, umilință, depersonalizare."

În primăvara anului 1998 stăteam în Regie. Începuse să se audă din ce în ce mai mult și, apoi, obsesiv *Ne vedem îoi*. La mai toate chefurile studențești, înspre dimineață, toată lumenă stătea liniștită și asculta, cu ochii pierduți, simțindu-i parcă valoarea de profetie, piesa *Nu am chef azi*. Din acest cântec face parte și versul de mai sus. Mă grăbesc să adaug pentru cei care nu au ascultat-o (în cazul în care mai există cineva) că *Nu am chef azi* nu are în vedere mersul la școală. Este vorba de o baladă rock, o piesă de dragoste, o melodie despre nostalgia unei iubiri pierdute.

Nu am chef azi este atât piesa, cât și numele albumului ce a scos din anonimat Vama Veche și e (încă) preferată multora din fanii trupei. Primul album al formației, apărut în anul 1997, conține și piesele *Calul din Marlboro*, *Sf. Petru, Armata* (*Am să mă întorc bărbat*), *Atenție se închid ușile* (*Romania is my country*). *Calul din Marlboro* este piesa "despre visarea zadarnică la emigrare", iar ideea cântecului *Armata* va reveni în cel de-al patrulea album al formației și îi va da numele.

Anii au trecut și... mulți dintre noi au părăsit Regia, păstrând însă amintirea vremurilor și plăcerea de a asculta cântecul *Nu am chef azi*. Textul acestui cântec a fost compus în 10 minute pentru că membrii formației făcuseră rost de o cântare și... nu aveau nimic pregătit; datorită lui, însă trupa urca în topuri: melodia anului, albumul anului, o nominalizare la premiile Ballantines Rock-Pro Tv, discul de aur acordat de casa de discuri Tempo Music.

În 1997 trupa deschide în fața a 10.000 de oameni concertul Page&Plant (Led Zep). În același an sunt solicitați să compună muzica pentru piesa „Regele și cadavrul” la TNB.

După o pauză de 1 an, Vama Veche (Tudor Chirilă - solist vocal, clarinet, Liviu Mănescu - bass, Traian Bălănescu - pian claviaturi, Răzvan Lupu - baterie, percuție) lansează pe piață cel de-al doilea album intitulat chiar *Vama Veche*, din care fac parte piese ca: *Ana*, *Vama Veche*, *Vara asta*, *Hotel Cismigiu*, *Copiii și durerea*. De regulă, textele le scrie Tudor Chirilă: "colegii mei îmi dau teme, eu mă duc acasă și scriu, apoi tot restul trupei vine cu „cenzura”. Mă ghidesc după un singur lucru când scriu versurile - să nu fiu penibil." În același an la radio se putea asculta, în heavy rotation, melodia cu intro-ul „Băi sunt la Fetești”, o vorba de cea mai cunoscută piesă a albumului, *Vara asta* (*am să mă ndrăgostesc*).

În anul 2000 trupa lansează, cu ocazia turneului *Vama Veche* -

(urmare din din pag. 13)

Pierderea tradiției – spirituale, morale, politice, juridice și economice – creație originală a românilor ce le-a conferit forță și protecție de-a lungul secolelor, pare a fi, în viziunea poetului, principalul pericol pe care îl reprezintă o adoptare artificială, nepotrivită stadiului istoric, a formelor civilizației moderne, adoptare accelerată exagerată și deliberat pentru a servi intereselor unui grup politic.

Poetul identifică în istorie principalele momente care au marcat pierderea treptată a moștenirii tradiționale. Un astfel de moment critic a fost epoca fanariotă, când domnia și vechea aristocrație au pierdut puterea politică și militară. De altfel, Eminescu a combătut energetic teza modernă a „luptei de clasă”, a „exploatarii tăranilor de către boieri”. El a demonstrat că, spre deosebire de occident, în statele românești tăranii formau neamuri libere, stăpânitoare de pământuri, autonome jurisdicțional, cu organizare militară și înzestrare cu drepturi de volevozii descălecători, garantate de Domnie. Boierii, în schimbul averii, aveau decisive obligații militare față de stat – erau primii care își puneau viața în primejdie, formând o clasă războinică, de conducători militari. De aceea statul nu a avut nevoie de o armată plătită, pentru că ambele clase se susțineau reciproc. Din această armonie a intereselor și din riguroasa organizare militară a rezultat acea forță care, sub domnia lui Ștefan cel Mare, a rezistat în fața celei mai mari puteri militare a vremii după căderea Bizanțului. „Exploatarea de clasă” apare în istoria noastră de-abia când aristocrație tradițională românești își substituie clasa boierilor greci, care au constituit primii acele veritabile „societăți de exploatare” – s-a inaugurat o adevărată „tradiție” de exploatare a românilor prin intermediul instrumentelor statului. Eminescu a arătat că mișcarea lui Tudor nu a fost o revoluție modernă, o „luptă de clasă”, ci lupta românilor împotriva elementului grec, așa cum reiese și din texte proclamațiilor.

De altfel, infirmarea teoriilor moderne care definesc istoria ca pe o luptă neconvențională între clase sociale, ca pe o „revoluție continuă” ce tinde spre idealul „egalitarist” al supremării claselor sociale, poate fi chiar unul dintre nenumăratele motive pentru care publicistica nu poate ieși la lumină, astfel de concepții „conservatoare”, antirevolutionare neconvenind în general ideologiei politice moderne (fie democratice, fie comuniste).

Indiferent de modul în care apreciem această orientare istorico-politică, care, de altfel, de mult și-a epuizat posibilitățile de manifestare, nu trebuie nici o clipă să treacă cu vederea că publicistica îl dezvăluie pe Eminescu într-o ipostază fundamentală pentru structura sa, și anume, mistuit de grija pentru soarta poporului său, pregătit, asemenea eroilor antică, să poarte un război până la sacrificiu pentru a denunța erorile, pentru a restabili adevărul istoriei. Dar marile caractere, care iubesc adevărul mai mult decât propria viață, decât propriul talent, refuzând orice compromis, nu pot străluci decât pasager în viața publică. Într-o asemănare izbitoare cu Coriolan, eroul exilat al Romei, Eminescu a fost în cele din urmă părăsit de partenerii politici (este celebră propoziția atribuită lui Maiorescu: „Făceti-l să tacă pe Eminescu!”) și întregul spectru politic a fost interesat de exilarea sa din viața publică; acest exil s-a produs treptat și a culminat cu mediatizarea ingenioasă a „nebuniei” poetului.

Ca mesager crepuscular al vechii lumi românești, al cărei ciclu de existență își aflat sfârșitul, Eminescu, în lumea nouă din care, asemenea lui Hyperion, spiritul vechi s-a retras, este, inevitabil, un exilat perpetuu.

Denis MALCIU

Povestea merge mai departe, piesa *Nu ne mai tragești pe dreapta*, un omagiu adresat Poliției Române.

Trupa revine puternic pe piața muzicală, în anul 2002, cu o operă rock, de astă dată având titlul *Am să mă întorc bărbat*. Tema albumului este povestea unui Tânăr de 18 ani care și trăiește viața la maxim, iubește, este fericit și, ca aproape toți cei de vîrstă lui, încearcă să scape de armată. Nu reușește, este încorporat și nevoit să satisfacă stagiu militar, *simbol al unei societăți*, ce reprezintă umilință, depersonalizare, lipsă de toleranță, ură, înrăuire - toate însușite în persoana unui plutonier. Urmare a neadaptării la un sistem fără noimă, consecința tuturor abuzurilor fizice și psihice, personajul principal, Andrei, se sinucide.

Albumul *Am să mă întorc bărbat* a fost apreciat de critica de specialitate, primind Premiul Presei pentru cea mai bună concepție discografică a anului.

Versurile primei piese lansată și sub formă de videoclip, *Befă* (mai 2002), scot în evidență mesajul albumului: "Am să-mi trag un glonț în cap/ Și-am să-mi fac o gaură/ Și-am să văd lumea prin ea/ Într-o altă aură". *Befă* a fost urmată de *Epilog*, piesă ce îndeamnă la toleranță și iubire dedicată "celor care cred că dragostea va mai salva ceva". Îi urmează *Am doar 18 ani* (regia videoclipului Andreea Păduraru), piesă cu care începe povestirea calvarului prin care trece personajul principal. E urmată de *Trecerea*, *Drumul*, *Pauza*, *Instrucția 1*, *Scrisorile*, *Befă*, *Curva regimentului*, *Andrei singur*, *Instrucția 2*, *Dragostea*, *Violul* (cântecul plutonierului), *Am să mă întorc bărbat*, *Epilog*. Pentru *Epilog*, trupa a primit premiul pentru cel mai bun text al unei piese de dragoste, la festivalul Cântecului de dragoste.

Opera rock *Am să mă întorc bărbat* a fost adaptată pentru scenă, devenind un musical ce s-a jucat, cu casa închisă, la Teatrul Național. Spectacolul a fost produs de Media Pro și a avut încasări record pentru piața românească.

Formația a scos pe piață ediția de lux a albumului ce conține în plus un disc multimedia cu interviuri ale trupei, galerie foto și un videoclip.

În afară de laude, opera rock *Am să mă întorc bărbat* a primit și critici care blamau o prea mare „apropiere” de creația celor de la Pink Floyd. The Wall.

În opinia mea, ultimul album Vama Veche reprezintă o creație autentică inspirată din realitatea imediată, chiar dacă aceasta nu este singura sursă de inspirație.

Rămâne să le comparați și să decideți.

...și, lăsând la o parte controversele, totuși, *ne vedem îoi?*

*www.vamaveche.ro

ANDREEA TĂTARU

Ecologie și educație

Parafrându-l pe Malraux, risc să spun că „sec. al XXI-lea va fi un secol ecologic sau nu va fi deloc”. Mai mult ca oricând, omul zilelor noastre trebuie să-și pună problema dacă alege varianta existenței ca specie sau cea a autodistrugeri, căci una din cele mai acute probleme ale societății este reprezentată de poluarea peste limita de regenerare naturală.

Poluarea a inceput o dată cu industrializarea și transporturile, la care s-a adăugat gestionarea defectuoasă a deșeurilor tehnologice și menajere, concomitent cu ambiția nemăsurată a omului de a smulge bogățiile Terrei cu orice preț prin defrișări necontrolate, terasări, experiențe nucleare și multe altele (de aici efectul de seră și tulburările climatice).

Devenim, astfel, victimele propriei civilizații, căci suntem copleșiți de ambalaje, resturi, rebuturi și tone de deșeuri. Libertatea noastră de mișcare este îngrădită de „rămășițele civilizației” pe stradă, în parcuri, la munte, oriunde, cu excepția coșului de gunoi (a se vedea laboratorul SNG și, uneori, intrarea „împodobită” de chișoace și sticle de plastic). Se dă vina, de cele mai multe ori, pe autorități, deoarece nu prea s-a auzit de nici un avertisment sau amendă pentru lipsa respectului față de natură prin călarea spațiilor verzi sau aruncarea gunoiului. Pe de altă parte, căti dintre noi au îndrăznit să atrage atenția celor care neglijeză natură?

Mergând într-o excursie cu niște studenți din Maroc, am primit o adevărată lecție de ecologie: nici o crenguță ruptă și, citiți bine, buzunare pline de chișoace stinse în talpă. Mai avem mult până acolo... Drept dovedă, vânzătorul primului chioșc ieșit în cale, stupefiat de gestul de a primi un pumn de chișoace, le-a aruncat la întâmplare, ce-i drept, într-un loc mai ferit.

Poate lipsa spiritului civic este și reminiscența comunismului, întrucât atunci legislația în domeniul protecției mediului era aproape inexistentă și doar formală. Nu-mi dau seama, eram doar un pionier. Cu toate acestea, am simțit obligația colectării maculaturii, a sticlei, sădarea pomilor și curățenia spațiilor verzi. Iată căteva aspecte care ne-au „băntuit” în vechiul regim, dar care trebuie continuă.

Scoala și familia ar trebui să-și impună ca prioritate educația pentru mediu, sarcină cu atât mai dificilă, cu cât rămân singurele pe baricade. Societățile și fundațiile ecologice de după 1990 au fost, din păcate, mai puțin interesante de activitățile de profil, căt de fondurile de ajutorare.

De ani buni, Occidentul sortează gunoiul menajer, sticla, metalele și plasticul; la noi, doar la nivel legislativ. A trecut aproape un an de când s-a impus realizarea tomberoanelor diferențiate pentru categoriile mai sus menționate... În Gara de Nord există doar etichete în acest sens...

„Dosarul mediului” a fost unul din cele mai dificile pentru aderarea la UE, reglementând calitatea apei și a aerului, managementul deșeurilor, protecția naturii, zgromotul etc. Astfel, se impune

o reformă radicală a instituțiilor de mediu și, în primul rând, un proces permanent de creștere a nivelului de educație și de conștientizare a populației în spiritul protecției mediului, prin crearea de programe educaționale pentru toate categoriile de vârstă pentru reducerea risipei consumului de apă potabilă, colectarea selectivă a deșeurilor. De asemenea, e necesară implicarea societății civile în acțiunile de refacere a mediului, stabilirea de parteneriate cu O.N.G.-urile de mediu la nivel național și regional*.

Trebuie să înțelegem că „o curățenie a mediului reprezintă o îmbunătățire a sănătății fiecărui dintre noi cu creșterea capacitatii de muncă și mărire speranței de viață”.

Haideți, aşadar, să transferăm teoria din cărti, din mass-media și din conferințele de specialitate începând chiar din clipa aceasta: pretutindeni, acasă, pe stradă, la locul de muncă sau de distracție!!!

SNG vă oferă această șansă prin „inaugurarea” unei cutii de colectare a hârtiei în laboratorul de informatică de la etajul IV.

*Sursa: Programul „România curată” elaborat de Ministerul Mediului (a se vedea site-ul ministerului)

A.M.

K.O.muniKaT

Recent a avut loc în incinta Teatrului Mic seminarul pe dreptul familiei intitulat „Cum iubește cealaltă jumătate”. Au fost prezenți invitați de seamă precum Claudiu Istodor, Oana Ioachim, Vitalie Bantaș, Adriana Șchiopu, Ovidiu Niculescu, coordonați de prof. Sanda Manu. Din partea SNG, au participat vreo 16 reprezentanți, tot de seamă, plecați la drum cu deviza „ne culturalizăm cu orice preț” (în spate 50.000 lei).

Problemele care s-au discutat în cadrul seminarului au fost..., dar să nu anticipăm pentru că vom primi pentru numărul viitor un raport concluziv de la corespondentul nostru special, doamna nuștiucumochearmă.ro.

P.S. Seminarul pe dreptul familiei continuă până la sfârșitul stagiu. Vă vom lăsa la curent cu desfășurarea altor seminarii pe diversele probleme ce vor fi dezbatute în locații precum Teatrul Național, Odeon, Bulandra, Green Hours, Nottara etc.

Și nu uitați, cultura nu dăunează (prea) grav sănătății !!!

Pentru cei interesați

Teatrul Foarte Mic : Mady-Baby, Edu – 3 februarie ora 19⁰⁰

Scenariul și regia: Gianina Cărbunariu; cu: Mădălina Ghițescu, Răzvan Oprea, Rolando Matsangos

Teatrul Act : Forma lucrurilor – 2 februarie ora 19⁰⁰

Regia: Vlad Massaci; cu: Mihaela Sărbu, Vlad Zamfirescu, Andreea Bibiri

Teatrul Mic : Cum iubește cealaltă jumătate – 3 februarie ora 19⁰⁰

Regia: Sanda Manu; cu: Claudiu Istodor, Oana Ioachim, Vitalie Bantaș, Ovidiu Niculescu

Teatrul Național I. L. Caragiale : Regina Mamă – 3 februarie ora

18³⁰ Regia: Gelu Colceag; cu: Olga Tudorache, Valeriu Popescu/Marius Bodochi

Teatrul Odeon : Portretul lui Dorian Gray-3 februarie ora 19⁰⁰ –

Regia: Dragoș Gaigoiu; cu: Răzvan Mazilu, Marius Stănescu, Sorin Leoveanu, Irina Mazanită

Teatrul Nottara : Trafic (spectacol interactiv)-3 februarie ora 19³⁰

Scenariul și regia: Gianina Cărbunariu; cu: Mădălina Ghițescu, Răzvan Oprea, Rolando Matsangos

Teatrul Bulandra (Sala Toma Caragiu) : Oblomov – 5 februarie ora

18³⁰ Regia: Alexandru Tocilescu; cu: Mihai Constantin, Sebastian Papaiani, Irina Petrescu

Botezat		Conducător mănăstire		zgâriile la botez		Spiranțe		Măr marele iudeu	LA BOBOȚEAZĂ
Flăcările de turmă	+	Teme și asocii	+	D... Noul perej		Masă ore de mână		+	16. Iar boțeziindu-se în casă, când ieșea din apă, îndată cerioale său deschise și Duhul lui Dumnezeu s-a văzut poargându-se ca un porumbel și venind peste El.
Cercetare în domeniul informației				Asemenea cu...		Pofăni			17. Și totă gles din ceruri și albed: ...Întru Care am binerat".
Prințesa de soții				Miscul în mobilă		În stată			MATEI : Cap. 3; 16-17
Seferor în starea fizică			+	Pomelit					
Expresii celebre									
L...									
Caracterizare a personajelor		Grevierul	->		Vehicul pe aer	Cazari			A locu de păcate
Apărări țigări		Apărări	->		Armată fără foc	Cerere o repede			Cândren la naș
Proces viu (fiz., psih.)	+			Dacă de la naști	->				
D...				Raportul Papa					
L...									

Dezlegarea din numărul trecut: ACTE-DE PROCEDURĂ-CUGETA-RĂU-NAP-PENAL-REAUDIATĂ-LEAT-LN-ONOR-BIS-GREFIER-IRA-BALAS-UT-UIMIT-CITAT-CRATIMĂ-LAN-NOATENA-IR-FINALISTE-ASINI.

JOCURI OLIMPICE ȘI MASCOTE

Dacă înainte erau privite drept simple plăsmuiri ale imaginării organizatorilor, cu scopul de a smulge zâmbete copiilor din tribune, cu timpul, ele au dobândit, dincolo de un design din ce în ce mai original, și semnificații mult mai apropiate de valorile olimpismului: participare, frăție, egalitate și fair-play.

Cine nu se gândește cu emoție la festivitatea de încheiere a Jocurilor Olimpice de la Atena? Zâmbete triste, lacrimi în colțul ochilor, dar și un soi de mândrie se puteau citi pe chipurile celor care au asistat la ceremonie.

Mai mult decât orice altă Olimpiadă, aceasta s-a vrut a fi una a simplității și a simbolurilor, și, când spunem simboluri ne gândim, nu numai la coroană cu ramură de măslin ce a înconunat frunțile triumfătoare ale laureaților, dar și la cele două mascote ale Jocurilor Olimpice: Athena și Phevos, a căror poveste este strâns legată de însăși istoria și mitologia greacă.

Aminteam, mai devreme, numele celor două mascote ale Olimpiadei de la Atena, care sunt emblematic pentru istoria și civilizația poporului elen, de aceea au fost repede adoptate și alintate de oamenii din întreaga lume. Istoria lor este simplă: Phevos, cunoscut și sub numele de Apollo, este zeul luminii și al muzicii, pe când Athena este zeița protecțoare a orașului gazdă. Ei sunt frate și soră, un băiețel și o fetiță, simbol al egalității și frăției în lume.

Exemplul mascotelor de la Atena nu este unic în ceea ce privește simbolismul lor. Astfel, amabilitatea și ospitalitatea poporului coreean sunt întruchipate de simpateticul tigru Hodori, la Olimpiada de la Seul din 1988, în timp ce, mai recent, la Sydney, în

2000, mascotele Syd, Olly și Millie ne vorbesc despre trei elemente originare ale Australiei: pământul, cerul și apa.

Nu întotdeauna însă organizatorii au fost inspirați în alegerea și crearea acestor „pionieri” ai olimpismului. Un astfel de „rateu” au înregistrat americanii, la Olimpiada de la Atlanta din 1996. Mascota lor, Izzy, se voia a fi una revolutionară, prima mascotă fictivă, creată pe calculator. Reacția oamenilor a fost însă una reticentă și chiar rece, semn că impersonalitatea specifică tehnicii nu este compatibilă cu bogăția și firescul trăirilor sportului.

Simțul practic și dorința de căștig i-au impins pe organizatori să pună la punct o adevarată strategie de marketing, pentru a populariza aceste jucării. Mai inspirați decât americanii, cunoscuți, de altfel, prin originalitatea ideilor, colegii lor spanioli au ajuns la o soluție mai bună: sensibilizarea publicului prin intermediul mass-media. Spre exemplu, Cobi, mascota Olimpiadei de la Barcelona din 1992, a făcut subiectul unui serial de televiziune, care a fost rapid îndrăgit de spanioli.

În concluzie, dincolo de sentimentele pe care le stârnesc: simpatie, indiferență sau chiar adversitate, nu putem totuși nega un adevăr indiscutabil, acela că mascotele fac parte integrantă din istoria Jocurilor Olimpice și merită atenția noastră, a iubitorilor de sport. Să încercăm deci, să fim din nou copii, și cu ajutorul acestor păpuși, să ne reamintim plăcerea de a crede în jocuri și ce e mai important, că participarea contează mai mult decât victoria.

Anca & Marius

REDACȚIA

ANDREEA², ANA, ANCA, ADELA, COSTIN, DENIS, EUGEN, EVA, MARIUS, SORIN, VERA

COLABORATORI

...SI TU POTI FI !!!